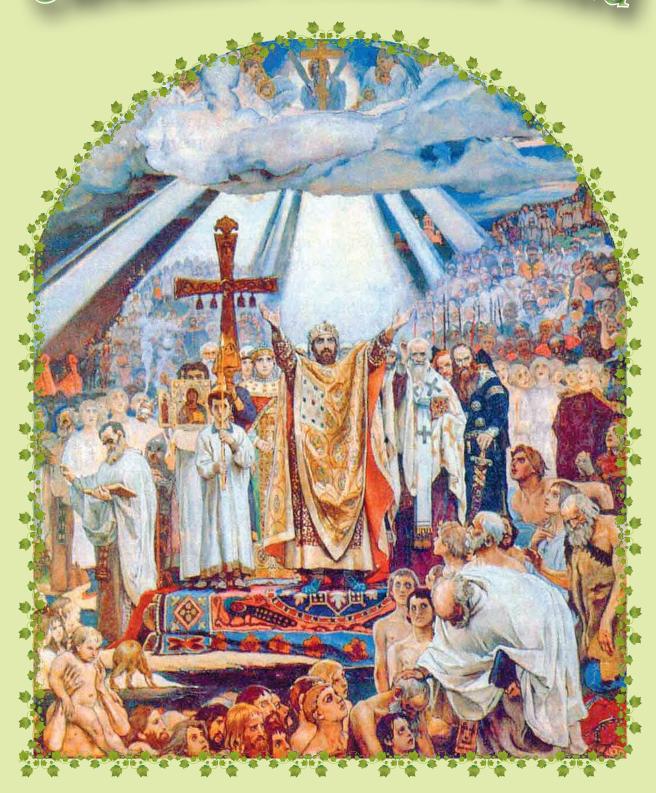
Українське Православне Слово Ukrainian Orthodox Word

Офіційне видання Української Православної Церкви в США
The Official Publication of the Ukrainian Orthodox Church of the USA

Ukrainain Orthodox Word Українське Православне Слово

His Eminence Metropolitan ANTONY

His Grace Bishop DANIEL - Consistory President

Founded in Ukrainian as "Українське Православне Слово" in 1950

Founded in English as "Ukrainian Orthodox Word" in 1952

Editor-in-Chief Fr. Ivan Synevskyy

Editorial Office: UOW PO Box 495 South Bound Brook, NJ 08880 Tel.: (732) 356-0090 Fax: (732) 356-5556 E-mail: fr.i.synevskyy@uocusa.net

The Ukrainian Orthodox Word is published **bimonthly** by the Office of Public Relations of the Ukrainian Orthodox Church of the USA.

Subscription price: \$30.00 per year; \$60.00 foreign countries; \$5 per single issue; \$6.00 per back copy. Subscriptions are renewable each January. Midyear subscriptions are prorated.

All articles submitted for publication, typed no longer than two pages double spaced, should be mailed to the UOW on a disk or e-mailed as an attachment to the Editor-in-Chief. Photos become the property of the UOW and are not returned. Comments, opinions and articles are welcomed but must include the author's full name and address. Articles are published at the discretion of the Editorial Staff, which reserves the right to edit, and may not necessarily reflect the views of the Editorial Board and/or the UOC of USA.

The deadline for each issue is the 1st of the month prior to the publication date.

Чи в змозі ми підтримувати віру Православну?

У наш час є багато дорогих речей за якими люди дуже дивляться, мріють, купляють. Але не завжди виходить так як хочеться. Одна справа купити чи мати щось дороге чи дуже вагоме, друга справа могти підтримувати і доглядати за тим. Наприклад, можна купити чи виграти дорогу машину, але не завжди можливо справлятися платити за сервіс і ремонт цієї машини. Чи купити або отримати спадщину із віллою, басейном, але тоді як це все утримати.

Це ж саме стосується і нашої віри Православної. Одна справа бути охрещеним у вірі Православній, інша справа продовжувати жити все своє життя зростаючи у цій вірі.

Це не означає, що ми не повинні приймати хрещення бо ми не в змозі так жити. А просто це дає нам відчути велику відповідальність і значення самого процесу життя. Це має насторожувати нас коли ми відхиляємось від наших обов'язків і занедбуємо дорогі і вагомі речі у нашому житті. Чи це нехтування поміняти масло у машині чи стерті шини або закрити тріщини у фундаменті чи перекрити дах приводять дуже часто до не бажаних наслідків котрі коштують у декілька раз більше, а інколи повністю руйнують наше майно.

Такі подібні негативні наслідки стаються коли ми після хрещення – занехаємо свою душу не підтримуючи її здоровий і святий стан – коли пропускаємо богослужіння без поважних причин, не прощаємо своїм ближнім і самі не приходимо на сповідь і причастя.

Коли людина купить хату, але не може в ній жити, яка їй з цього користь. Коли людина прийме хрещення і не живе по-християнськи, яка її біда чекає?

У Біблії ми знаходимо багато історій у яких саме говориться про те як нам жити. Коли Господь згадує притчу про багатого чоловіка у якого вродила нива і він хотів тим задовільнятися, то Господь дав попередження, чого ти марно тратиш час. Коли говориться про багатого і Лазаря, тут також людина задовільнялася своїм тимчасовим життям забуваючи про світле вічне життя!

Ми тут на землі живемо як ті заробітчани, котрі виїжджають у іншу країну на короткий період часу щоб заробити собі і для сім'ї на краще життя. Тому коли замість роботи ми будемо задовільнятися і тратити час, то що ми заробимо і як подбаємо про сім'ю.

Якщо ми тут тимчасово живемо, то чи не подбати б нам краще про вічне і набагато краще життя? Якщо ми забули чи не знаємо що робити дальше то можна взнати і розшукати це у Христовій Церкві, котра вже тисячоліттями дбає про своїх дітей, які у свою чергу заблудили і вернулися з покаянням на шлях істинний. Господь наш Ісус Христос прокладаючи для нас цей шлях спасіння Своїм життям, смертю, воскресінням та вознесінням навчав: «Отож будьте досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний.» (Мф. 5:48) і ще заохочував такими словами: «А хто витерпить аж до кінця, той буде спасенний!» (Мф. 24:13)

ENCYCLICAL OF THE HOLY AND GREAT COUNCIL OF THE ORTHODOX CHURCH

Crete 2016

In the Name of the Father and of the Son and of the Holy Spirit

With a hymn of thanksgiving, we praise and worship God in Trinity, who has enabled us to gather together during the days of the feast of Pentecost here on the island of Crete, which has been sanctified by St. Paul, the Apostle to the Gentiles, and his disciple Titus, his "true son in the common faith" (Tit 1.4), and, by the inspiration of the Holy Spirit, to conclude the sessions

of this Holy and Great Council of our Orthodox Church – convened by His All-Holiness Ecumenical Patriarch Bartholomew, by the common will of Their Beatitudes the Primates of the most holy Orthodox Churches – for the glory of His most holy Name and for the great blessing of His people and of the whole world, confessing with the divine Paul: "Let people then regard us thus: as servants of Christ and stewards of the mysteries of God" (1 Cor 4.1).

The Holy and Great Council of the one, holy, catholic and apostolic Church constitutes an authentic witness to faith in Christ, the God-man, the Only-begotten Son and Word of God who, through His Incarnation, through all His work on earth, through His Sacrifice on the Cross and through His Resurrection, revealed the Triune God as infinite love. Therefore, with one voice and one heart we address this message of "the hope that is in us" (cf. 1 Pet 3.15) not only to the sons and daughters of our most holy Church, but also to every human being, "whether near or far off" (Eph 2.17). "Our hope" (cf. 1 Tim 1.1), the Savior of the world, was revealed as "God with us" (cf. Matt 1.23) and as God "for our sake" (Rom 8.32), who "desires that all people may be saved and come to the knowledge of truth" (1 Tim 2.4). Proclaiming His mercy and not concealing His great blessings, in remembrance of the Lord's words that "heaven and earth will pass away,

but my words will never pass away" (Matt 24.35) and "filled with joy" (1 John 1.4), we announce the Gospel of faith, hope and love, looking forward to that "day without evening, without succession and without end" (Basil the Great, *On the Hexaemeron II*, PG 29.54). The fact that we have "our citizenship in heaven" (Phil 3.20) in no way negates, but rather strengthens our witness in the world.

In this we follow the tradition of the Apostles and of the Fathers of our Church who proclaimed Christ and the saving experience through Him of the Church's faith, and who spoke of God in the "manner of fishermen casting a net," that is to say in an apostolic manner, to the people of every age in order to transmit to them the Gospel of freedom "for which Christ has set us free" (cf. Gal 5.1). The Church lives not for herself. She offers herself for the whole of humanity in order to raise up and renew the world into new heavens and a new earth (cf. Rev 21.1). Hence, she gives Gospel witness and distributes the gifts of God in the world: His love, peace, justice, reconciliation, the power of the Resurrection and the expectation of eternal life.

***

- I. The Church: Body of Christ, image of the Holy Trinity
- 1. The one, holy, catholic and apostolic Church is a divine-human communion in the image of the Holy Trinity, a foretaste and experience of the eschaton in the holy Eucharist and a rev-

elation of the glory of the things to come, and, as a continuing Pentecost, she is a prophetic voice in this world that cannot be silenced, the presence and witness of God's Kingdom "that has come with power" (cf. Mark 9.1). The Church, as the body of Christ, "gathers" the world (Matt 23.37) to Him, transfigures it and irrigates it with "the water welling up to eternal life" (John 4.14).

2. The tradition of the Apostles and Fathers - following the words of the Lord, the founder of the Church, who at the Last Supper with his disciples, instituted the sacrament of the holy Eucharist - highlighted the Church's characteristic as the "body of Christ" (Matt 25, 26; Mark 14.22; Luke 22.19; 1 Cor 10.16-17; 11.23-29), and always connected this with the mystery of the Incarnation of the Son and Word of God from the Holy Spirit and the Virgin Mary. In this spirit, emphasis was always placed on the indissoluble relation both between the entire mystery of the divine Economy in Christ and the mystery of the Church, and also between the mystery of the Church and the mystery of the holy Eucharist, which is continually confirmed in the sacramental life of the Church through the operation of the Holy Spirit.

The Orthodox Church, faithful to this unanimous apostolic tradition and sacramental experience, constitutes the authentic continuation of the one, holy, catholic and apostolic Church, as this is confessed in the Symbol of faith and is confirmed in the teaching of the Fathers of the Church. Thus, she is conscious of her greater responsibility not only to ensure the authentic expression of this experience in the ecclesial body, but also to offer a trustworthy witness to the truth to all humankind.

3. The Orthodox Church, in her unity and catholicity, is *the Church of Councils*, from the Apostolic Council in Jerusalem (Acts 15.5-29) to the

present day. The Church in herself is a Council, established by Christ and guided by the Holy Spirit, in accord with the apostolic words: "It seemed good to the Holy Spirit and to us" (Acts 15.28). Through the Ecumenical and Local councils, the Church has proclaimed and continues to proclaim the mystery of the Holy Trinity, revealed through the incarnation of the Son and Word of God. The Conciliar work continues uninterrupted in history through the later councils of universal authority, such as, for example, the Great Council (879-880) convened at the time of St. Photios the Great, Patriarch of Constantinople, and also the Great Councils convened at the time of St. Gregory Palamas (1341, 1351, 1368), through which the same truth of faith was confirmed, most especially as concerns the procession of the Holy Spirit and as concerns the participation of human beings in the uncreated divine energies, and furthermore through the Holy and Great Councils convened in Constantinople, in 1484 to refute the unionist Council of Florence (1438-1439), in 1638, 1642, 1672 and 1691 to refute Protestant beliefs, and in 1872 to condemn ethno-phyletism as an ecclesiological heresy.

4. The holiness of man (anthropos) cannot be conceived apart from the Body of Christ, "which is the Church" (cf. Eph 1.23). Holiness proceeds from the One who alone is Holy. It is participation of mankind in the holiness of God, in "the communion of the Saints," as is proclaimed by the words of the priest during the Divine Liturgy: "The Holy Gifts for the holy," and through the response of the faithful: "One is Holy, one is Lord, Jesus Christ, to the glory of God the Father. Amen." In this spirit, Saint Cyril of Alexandria underscores that Christ, "Being holy by nature as God (...) is sanctified on our behalf in the Holy Spirit (...) and (Christ) performed this on our behalf, not on his own behalf, so that from him and in him, who first received this sanctification, the grace of being sanctified may thus pass to all humanity ..." (Commentary on the Gospel of John, 11, PG 74, 548).

According to St. Cyril, Christ is our "common person" through the recapitulation in his own humanity of

the entire human race, "for we were all in Christ, and the common person of humanity comes to life again in him" (Commentary on the Gospel of John, XI, PG 73. 157-161), and hence also he is the sole source of man's sanctification in the Holy Spirit. In this spirit, holiness is man's participation both in the sacrament of the Church and also in her sacred mysteries, with the holy Eucharist at the center, which is "a living sacrifice, holy, and pleasing to God" (cf. Rom 12.1). "Who shall separate us from the love of Christ? Shall trouble or hardship or persecution or famine or nakedness or danger or sword? As it is written: 'For your sake we face death all day long; we are considered as sheep to be slaughtered.' But rather, in all these things we are more than conquerors through him who loved us" (Rom 8.35-37). The saints embody the eschatological identity of the Church as an eternal doxology before the earthly and heavenly Throne of the King of Glory (Ps 23.7), providing an image of the Kingdom of God.

5. The Orthodox Catholic Church comprises fourteen local Autocephalous Churches, recognized at a pan-Orthodox level. The principle of autocephaly cannot be allowed to operate at the expense of the principle of the catholicity and the unity of the Church. We therefore consider that the creation of the Episcopal Assemblies in the Orthodox Diaspora, comprising all the recognized canonical bishops, who in each area are appointed to their respective assembly, and who remain under their canonical jurisdictions, represents a positive step towards their canonical organization, and the smooth functioning of these assemblies guarantees respect for the ecclesiological principle of conciliarity.

II. The mission of the Church in the world

6. The apostolic work and the proclamation of the Gospel, also known as mission, belong at the core of the Church's identity, as the keeping and observation of Christ's commandment: "Go and make disciples of all nations" (Matt 28.19). This is the "breath of life" that the Church breathes into human society

and makes the world into Church through the newly-established local Churches everywhere. In this spirit, the Orthodox faithful are and ought to be Christ's apostles in the world. This mission must be fulfilled, not aggressively, but freely, with love and respect towards the cultural identity of individuals and peoples. All Orthodox Churches ought to participate in this endeavor with due respect for canonical order.

Participation in the holy Eucharist is a source of missionary zeal for the evangelization of the world. By participating in the holy Eucharist and praying in the Sacred Synaxis for the whole world (oikoumene), we are called to continue the "liturgy after the Liturgy" and to offer witness concerning the truth of our faith before God and mankind, sharing God's gifts with all mankind, in obedience to the explicit commandment of our Lord before His Ascension: "And you shall be my witnesses in Jerusalem and in all Judea and Samaria and to the end of the earth" (Acts 1.8). The words of the Divine Liturgy prior to Communion, "Dismembered and distributed is the Lamb of God, who is dismembered and not divided, ever eaten, yet never consumed," indicate that Christ as the "Lamb of God" (John 1.29) and the "Bread of Life" (John 6.48) is offered to us as eternal Love, uniting us to God and to one another. It teaches us to distribute God's gifts and to offer ourselves to everyone in a Christ-like way.

The life of Christians is a truthful witness to the renewal in Christ of all things - "If anyone is in Christ, he is a new creation; the old has passed away, behold, all things have become new" (2 Cor 5.17) – and an invitation addressed to all people for personal and free participation in eternal life, in the grace of our Lord Jesus Christ and in the love of God the Father, in order to experience the communion of the Holy Spirit in the Church. "For the mystery of salvation is for those who desire it, not for those who are being coerced" (Maximus Confessor PG 90.880). The re-evangelization of God's people in contemporary secularized societies, as well as the evangelization of those who have not yet come to know Christ, is the unceasing

duty of the Church.

III. The Family: Image of Christ's love towards the Church

7. The Orthodox Church regards the indissoluble loving union of man and woman as a "great mystery" ... of Christ and the Church (Eph 5.32) and she regards the family that springs from this, which constitutes the only guarantee for the birth and upbringing of children in accord with the plan of divine Economy, as a "little Church" (John Chrysostom, Commentary of the Letter to the Ephesians, 20, PG 62.143), giving to it the appropriate pastoral support.

The contemporary crisis in marriage and the family is a consequence of the crisis of freedom as responsibility, its decline into a self-centered self-realization, its identification with individual self-gratification, selfsufficiency and autonomy, and the loss of the sacramental character of the union between man and woman, resulting from forgetfulness of the sacrificial ethos of love. Contemporary society approaches marriage in a secular way with purely sociological and realistic criteria, regarding it as a simple form of relationship - one among many others – all of which are entitled to equal institutional validity.

Marriage is a Church-nurtured workshop of life in love and an unsurpassed gift of God's grace. The "high hand" of the "conjoining" God is "invisibly present, harmonizing those being joined together" with Christ and with one another. The crowns that are placed on the heads of the bride and groom during the sacramental rite refer to the dimension of sacrifice and complete devotion to God and one another. They also point to the life of the Kingdom of God, revealing the eschatological reference in the mystery of love.

8. The Holy and Great Council addresses itself with particular love and care to children and to all young people. Amid the medley of mutually contradictory definitions of childhood, our most holy Church presents the words of our Lord: "Unless you turn and become like children, you will never enter the kingdom of heaven" (Matt 18.3) and "whoever does not receive the kingdom of God like a child shall

not enter it (Luke 18.17), as well as what our Savior says about those who "prevent" (Luke 18.16) children from approaching Him and about those who "scandalize" them (Matt 18.6).

To young people the Church offers not simply "help" but "truth," the truth of the new divine-human life in Christ. Orthodox youthshould become aware that they are bearers of the centuries-old and blessed tradition of the Orthodox Church and also the continuers of this tradition who will courageously preserve and will cultivate in a dynamic way the eternal values of Orthodoxy in order to give life-giving Christian witness. From among them will come the future ministers of the Church of Christ. The young people thus are not simply the "future" of the Church, but also the active expression of her God-loving and human-loving life in the present.

IV. Education in Christ

9. In our time, new tendencies can be observed in the realm of upbringing and education in regard to the content and aims of education as well as in the way childhood, the role of both teacher and student and the role of the contemporary school are viewed. Since education relates not only to what man is, but also to what man should be and to the content of his responsibility, it is self-evident that the image we have of the human person and the meaning of existence determine our view of his education. The dominant secularized individualistic educational system that troubles young people today is of deep concern to the Orthodox Church.

At the center of the Church's pastoral concern is an education that looks not only to the cultivation of the intellect, but also to the edification and development of the whole person as a psycho-somatic and spiritual being in accordance with the triptych, God, man and world. In her catechetical discourse, the Orthodox Church caringly calls on the people of God, especially the young people, to a conscious and active participation in the life of the Church, cultivating in them the "excellent desire" for life in Christ. Thus, the fullness of the Christian people finds an existential support in the divine-human communion of the Church and experiences in this the resurrectional perspective of *theosis* by grace.

V. The Church in the face of contemporary challenges

10. The Church of Christ today finds herself confronted by extreme or even provocative expressions of the ideology of secularization, inherent in political, cultural and social developments. A basic element of the ideology of secularization has ever been and continues to be the full autonomy of man from Christ and from the spiritual influence of the Church, by the arbitrary identification of the Church with conservatism and by the historically unjustified characterization of the Church as an alleged impediment to all progress and development. In contemporary secularized societies, man, cut off from God, identifies his freedom and the meaning of his life with absolute autonomy and with release from his eternal destiny, resulting in a series of misunderstandings and deliberate misinterpretations of the Christian tradition. The bestowal on man from above of freedom in Christ and his advancement "to the measure of the stature of the fullness of Christ" (Eph 4.13) is thus seen to go against man's tendencies for self-salvation. Christ's sacrificial love is regarded as incompatible with individualism while the ascetic character of the Christian ethos is judged as an unbearable challenge to the happiness of the individual.

The identification of the Church with conservatism, incompatible with the advancement of civilization, is arbitrary and improper, since the consciousness of the identity of the Christian peoples bears the indelible imprint of the diachronic contribution of the Church, not only in their cultural heritage, but also in the healthy development of secular civilization more generally, since God placed man as steward of the divine creation and as a co-worker with Him in the world. The Orthodox Church sets against the "man-god" of the contemporary world the 'God-man' as the ultimate measure of all things. "We do not speak of a man who has been deified, but of God who has become man" (John of Damascus, *An Exact Exposition of the Orthodox Faith* iii, 2 PG 94.988). The Church reveals the saving truth of the God-man and His body, the Church, as the locus and mode of life in freedom, "speaking the truth in love" (cf. Eph 4.15), and as participation even now on earth in the life of the resurrected Christ. The divine-human character ["not of the world" (John 18.36)] of the Church, which nourishes and guides her presence and witness "in the world," is incompatible with any kind of conformation of the Church to the world (cf. Rom 12.2).

11. Through the contemporary development of science and technology, our life is changing radically. And what brings about a change in the life of man demands discernment on his part, since, apart from significant benefits, such as the facilitation of everyday life, the successful treatment of serious diseases and space exploration, we are also confronted with the negative consequences of scientific progress. The dangers are the manipulation of human freedom, the use of man as a simple means, the gradual loss of precious traditions, and threats to, or even the destruction of, the natural environment.

Unfortunately, science, by its very nature, does not possess the necessary means to prevent or address many of the problems it creates directly or indirectly. Scientific knowledge does not motivate man's moral will, and even though aware of the dangers, he continues to act as if unaware of them. The answer to man's serious existential and moral problems and to the eternal meaning of his life and of the world cannot be given without a spiritual approach.

12. In our age, there is a very prevalent enthusiasm for the impressive developments in the fields of Biology, Genetics and Neurophysiology. These represent scientific advances, the wide-ranging applications of which will, in all likelihood, create serious anthropological and moral dilemmas. The uncontrolled use of biotechnology at the beginning, during, and at the end of life, endangers its authentic fullness. Man is experimenting ever more intensively with his own very nature in an extreme and dangerous way.

He is in danger of being turned into a biological machine, into an impersonal social unit or into a mechanical device of controlled thought.

The Orthodox Church cannot remain on the sidelines of discussions about such momentous anthropological, ethical and existential matters. She rests firmly on divinely taught criteria and reveals the relevance of Orthodox anthropology in the face of the contemporary overturning of values. Our Church can and must express in the world her prophetic consciousness in Christ Jesus, who with His Incarnation assumed the whole man and is the ultimate prototype for the renewal of the human race. She projects the sacredness of life and man's character as a person from the very moment of conception. The right to be born is the first of human rights. The Church as a divine-human society, in which each human constitutes a unique being destined for personal communion with God, and she resists every attempt to objectify man, to turn him into a measurable quantity. No scientific achievement is permitted to compromise man's dignity and his divine destination. Man is not defined only by his genes.

Bioethics from an Orthodox point of view is founded on this basis. At a time of conflicting images of man, Orthodox bioethics, in opposition to secular autonomous and reductionist anthropological views, insists on man's creation in God's image and likeness and his eternal destiny. The Church thus contributes to the enrichment of the philosophical and scientific discussion of bioethical questions through her scriptural anthropology and the spiritual experience of Orthodoxy.

13. In a global society, oriented towards 'having' and individualism, the Orthodox Catholic Church presents the truth of life in and according to Christ, the truth freely made incarnate in the everyday life of each man through his works "till evening" (Ps 103), through which he is made co-worker of the eternal Father ["We are co-workers with God" (1 Cor 3.9)] and of His Son ["My Father is working still, and I am working" (John 5.17)]. The grace of God sanctifies in the Holy

Spirit the works of the hands of the man who works together with God, revealing the affirmation in them of life and of human society. Christian asceticism is to be placed within this framework; this differs radically from all dualistic asceticism that severs man from life and from his fellow man. Christian asceticism and the exercise of self-restraint, which connect man with the sacramental life of the Church, do not concern only the monastic life, but are characteristic of ecclesial life in all its manifestations, as a tangible witness to the presence of the eschatological spirit in the blessed life of the faithful.

14. The roots of the ecological crisis are spiritual and ethical, inhering within the heart of each man. This crisis has become more acute in recent centuries on account of the various divisions provoked by human passions - such as greed, avarice, egotism and the insatiable desire for more – and by their consequences for the planet, as with climate change, which now threatens to a large extent the natural environment, our common "home". The rupture in the relationship between man and creation is a perversion of the authentic use of God's creation. The approach to the ecological problem on the basis of the principles of the Christian tradition demands not only repentance for the sin of the exploitation of the natural resources of the planet, namely, a radical change in mentality and behavior, but also asceticism as an antidote to consumerism, the deification of needs and the acquisitive attitude. It also presupposes our greatest responsibility to hand down a viable natural environment to future generations and to use it according to divine will and blessing. In the sacraments of the Church, creation is affirmed and man is encouraged to act as a steward, protector and "priest" of creation, offering it by way of doxology to the Creator - "Your own of your own we offer to You in all and for all" - and cultivating a Eucharistic relationship with creation. This Orthodox, Gospel and Patristic approach also turns our attention to the social dimensions and the tragic consequences of the destruction of the natural environment.

VI. The Church in the face of globalization, the phenomenon of extreme violence and migration

15. The contemporary *ideology of* globalization, which is being imposed imperceptibly and expanding rapidly, is already provoking powerful shocks to the economy and to society on a world-wide scale. Its imposition has created new forms of systematic exploitation and social injustice; it has planned the gradual neutralization of the impediments from opposing national, religious, ideological and other traditions and has already led to the weakening or complete reversal of social acquisitions on the pretext of the allegedly necessary readjustment of the global economy, widening thus the gap between rich and poor, undermining the social cohesion of peoples and fanning new fires of global tensions.

In opposition to the levelling and impersonal standardization promoted by globalization, and also to the extremes of nationalism, the Orthodox Church proposes the protection of the identities of peoples and the strengthening of local identity. As an alternative example for the unity of mankind, she proposes the articulated organization of the Church on the basis of the equality of the local Churches. The Church is opposed to the provocative threat to contemporary man and the cultural traditions of peoples that globalization involves and the principle of the "autonomy of the economy" or "economism," that is, the autonomization of the economy from man's essential needs and its transformation into an end in itself. She therefore proposes a viable economy founded on the principles of the Gospel. Thus, guided by the words of the Lord, "man shall not live by bread alone" (Luke 4.4), the Church does not connect the progress of mankind only with an increase in living standards or with economic development at the expense of spiritual values.

16. The Church does not involve herself with politics in the narrow sense of the term. Her witness, however, is essentially political insofar as it expresses concern for man and his spiritual freedom. The voice of the Church was always distinct and will ever

remain a beneficial intervention for the sake of humanity. The local Orthodox Churches are today called to promote a new constructive synergy with the secular state and its rule of law within the new framework of international relations, in accordance with the biblical saying: "Render to Caesar the things that are Caesar's and to God the things that are God's" (cf. Matt 22.21). This synergy must, however, preserve the specific identity of both Church and state and ensure their earnest cooperation in order to preserve man's unique dignity and the human rights which flow therefrom, and in order to assure social justice.

Human rights are today at the center of political debate as a response to contemporary social and political crises and upheavals and in order to protect the freedom of the individual. The approach to human rights on the part of the Orthodox Church centers on the danger of individual rights falling into individualism and a culture of "rights". A perversion of this kind functions at the expense of the social content of freedom and leads to the arbitrary transformation of rights into claims for happiness, as well as the elevation of the precarious identification of freedom with individual license into a "universal value" that undermines the foundations of social values, of the family, of religion, of the nation and threatens fundamental moral values.

Accordingly, the Orthodox understanding of man is opposed both to the arrogant apotheosis of the individual and his rights, and to the humiliating debasement of the human person within the vast contemporary structures of economy, society, politics and communication. The tradition of Orthodoxy is an inexhaustible source of vital truths for mankind. No one has honored man and cared for him as much as the God-man Christ and his Church. A fundamental human right is the protection of the principle of religious freedom in all its aspects--namely, the freedom of conscience, belief, and religion, including, alone and in community, in private and in public, the right to freedom of worship and practice, the right to manifest one's religion, as well as the right of religious communities to religious education and to the full function and exercise of their religious duties, without any form of direct or indirect interference by the state.

17. We are experiencing today an increase of violence in the name of God. The explosions of fundamentalism within religious communities threaten to create the view that fundamentalism belongs to the essence of the phenomenon of religion. The truth, however, is that fundamentalism, as "zeal not based on knowledge" (Rom 10.2), constitutes an expression of morbid religiosity. A true Christian, following the example of the crucified Lord, sacrifices himself and does not sacrifice others, and for this reason is the most stringent critic of fundamentalism of whatever provenance. Honest interfaith dialogue contributes to the development of mutual trust and to the promotion of peace and reconciliation. The Church strives to make "the peace from on high" more tangibly felt on earth. True peace is not achieved by force of arms, but only through love that "does not seek its own" (1 Cor 13.5). The oil of faith must be used to soothe and heal the wounds of others, not to rekindle new fires of hatred.

18. The Orthodox Church follows with much pain and prayer and takes note of the great contemporary humanitarian crisis: the proliferation of violence and military conflicts; the persecution, exile and murder of members of religious minorities; the violent displacement of families from their homelands; the tragedy of human trafficking; the violation of the dignity and fundamental rights of individuals and peoples, and forced conversions. She condemns unconditionally the abductions, tortures, and abhorrent executions. She denounces the destruction of places of worship, religious symbols and cultural monuments.

The Orthodox Church is particularly concerned about the situation facing Christians, and other persecuted ethnic and religious minorities in the Middle East. In particular, she addresses an appeal to governments in that region to protect the Christian populations – Orthodox, Ancient East-

ern and other Christians – who have survived in the cradle of Christianity. The indigenous Christian and other populations enjoy the inalienable right to remain in their countries as citizens with equal rights.

We therefore urge all parties involved, irrespective of religious convictions, to work for reconciliation and respect for human rights, first of all through the protection of the divine gift of life. The war and

bloodshed must be brought to an end and justice must prevail so that peace can be restored and so that it becomes possible for those who have been exiled to return to their ancestral lands. We pray for peace and justice in the suffering countries of Africa and in the troubled country of Ukraine. We reiterate most emphatically in conciliar unity our appeal to those responsible to free the two bishops who have been abducted in Syria, Paul Yazigi and John İbrahim. We pray also for the release of all our brothers and sisters being held hostage or in captivity.

19. The contemporary and ever intensifying refugee and migrant crisis, due to political, economic and environmental causes, is at the center of the world's attention. The Orthodox Church has always treated and continues to treat those who are persecuted, in danger and in need on the basis of the Lord's words: "I was hungry and you gave me to eat, I was thirsty and you gave me to drink, and was a stranger and you took me in, I was naked and you clothed me, I was sick and you visited me, in prison and you came to me", and "Truly I tell you, whatever you did for one of the least of these my brethren, you did for me" (Matt 25.40). Throughout its history, the Church was always on the side of the "weary and heavy laden" (cf. Matt 11.28). At no time was the Church's philanthropic work limited merely to circumstantial good deeds toward the needy and suffering, but rather it sought to eradicate the causes which create social problems. The Church's "work of service" (Eph 4.12) is recognized by everyone.

We appeal therefore first of all

to those able to remove the causes for the creation of the refugee crisis to take the necessary positive decisions. We call on the civil authorities, the Orthodox faithful and the other citizens of the countries in which they have sought refuge and continue to seek refuge to accord them every possible assistance, even from out of their own insufficiency.

VII. Church: witness in dialogue

20. The Church manifests sensitivity towards those who have severed themselves from communion with her and is concerned for those who do not understand her voice. Conscious that she constitutes the living presence of Christ in the world, the Church translates the divine economy into concrete actions using all means at her disposal to give a trustworthy witness to the truth, in the precision of the apostolic faith. In this spirit of recognition of the need for witness and offering, the Orthodox Church has always attached great importance to dialogue, and especially to that with non-Orthodox Christians. Through this dialogue, the rest of the Christian world is now more familiar with Orthodoxy and the authenticity of its tradition. It also knows that the Orthodox Church has never accepted theological minimalism or permitted its dogmatic tradition and evangelical ethos to be called into question. Inter-Christian dialogues have provided Orthodoxy with the opportunity to display her respect for the teaching of the Fathers and to bear a trustworthy witness to the genuine tradition of the one, holy, catholic and apostolic Church. The multilateral dialogues undertaken by the Orthodox Church have never signified, and do not signify, nor will they ever signify, any compromise in matters of faith. These dialogues are a witness to Orthodoxy, grounded on the Gospel message "come and see" (John 1.46), see, namely, that "God is love" (1 John 4.8).

***

In this spirit, the Orthodox Church throughout the world, being the revelation of the Kingdom of God in Christ, experiences the entire mystery of the divine Economy in her sacramental life, with the holy

Eucharist at its center, in which she offers to us not nourishment that is perishable and corruptible, but the very life-streaming Body of the Lord, the "heavenly Bread" which "is a medicine of immortality, an antidote for not dying but living in God through Jesus Christ, and a purgative expelling evil" (Ignatius of Antioch, Letter to the Ephesians, 20, PG 5.756). The holy Eucharist constitutes the innermost core also of the conciliar functioning of the ecclesial body, as well as the authentic confirmation of the Orthodoxy of the faith of the Church, as Saint Irenaeus of Lyon proclaims: "Our teaching is in accord with the Eucharist and the Eucharist confirms our teaching" (Against Heresies, 4. 18, PG 7.1028).

Proclaiming the Gospel to all the world in accord with the Lord's command and "preaching in His name repentance and remission of sins to all the nations" (Luke 22.47), we have the obligation to commit ourselves and one another and our whole life to Christ our God and to love one another, confessing with one mind: "Father, Son and Holy Spirit, Trinity consubstantial and undivided." Addressing these things in Council to the children throughout the world of our most holy Orthodox Church, as well as to the entire world, following the holy Fathers and the Conciliar decrees so as to preserve the faith received from our fathers and to "uphold good ways" in our daily life in the hope of the common resurrection, we glorify God in three hypostases with divine songs:

"O Father almighty, and Word and Spirit, one nature united in three persons, God beyond being and beyond divinity, in You we have

been baptized, and You we bless to the ages of ages." (Paschal Canon, Ode 8.)

- † Bartholomew of Constantinople, Chairman
- † Theodoros of Alexandria
- † Theophilos of Jerusalem
- † Irinej of Serbia
- †Daniel of Romania
- † Chrysostomos of Cyprus
- † Ieronymos of Athens and All Greece
- † Sawa of Warsaw and All Poland
- † Anastasios of Tirana, Durres and All Albania
- † Rastislav of Presov, the Czech Lands and Slovakia

Delegation of the Ecumenical Patriarchate

- † Leo of Karelia and All Finland
- † Stephanos of Tallinn and All Estonia
- † Elder Metropolitan John of Pergamon
- † Elder Archbishop Demetrios of America
- † Augustinos of Germany
- † Irenaios of Crete
- † Isaiah of Denver
- † Alexios of Atlanta
- † lakovos of the Princes' Islands
- † Joseph of Proikonnisos
- † Meliton of Philadelphia
- † Emmanuel of France
- † Nikitas of the Dardanelles
- † Nicholas of Detroit
- † Gerasimos of San Francisco
- † Amphilochios of Kisamos and Selinos
- † Amvrosios of Korea
- † Maximos of Selyvria
- † Amphilochios of Adrianopolis
- † Kallistos of Diokleia
- † Antony of the Ukrainian Orthodox Church of the USA
- † Job of Telmessos
- † Jean of Charioupolis, Head of the Patriarchal Exarchate for Orthodox Parishes of the Russian Tradition in Western Europe
- † Gregory of Nyssa, Head of the Carpatho-Russian Orthodox in the USA

Delegation of the Patriarchate of Alexandria

- † Gabriel of Leontopolis
- † Makarios of Nairobi
- † Jonah of Kampala
- † Seraphim of Zimbabwe and Angola
- † Alexandros of Nigeria
- † Theophylaktos of Tripoli
- † Sergios of Good Hope
- † Athanasios of Cyrene
- † Alexios of Carthage
- † Ieronymos of Mwanza
- † George of Guinea
- † Nicholas of Hermopolis
- † Dimitrios of Irinopolis
- † Damaskinos of Johannesburg and Pretoria
- † Narkissos of Accra
- † Emmanouel of Ptolemaidos
- † Gregorios of Cameroon
- † Nicodemos of Memphis
- † Meletios of Katanga

- † Panteleimon of Brazzaville and Gabon
- † Innokentios of Burudi and Rwanda
- † Crysostomos of Mozambique
- † Neofytos of Nyeri and Mount Kenya

Delegation of the Patriarchate of Je-

- † Benedict of Philadelphia
- † Aristarchos of Constantine
- † Theophylaktos of Jordan
- † Nektarios of Anthidon
- † Philoumenos of Pella

Delegation of the Church of Serbia

- † Jovan of Ohrid and Skopje
- † Amfilohije of Montenegro and the Littoral
- † Porfirije of Zagreb and Ljubljana
- † Vasilije of Sirmium
- † Lukijan of Budim
- † Longin of Nova Gracanica
- † Irinej of Backa
- † Hrizostom of Zvornik and Tuzla
- † Justin of Zica
- † Pahomije of Vranje
- † Jovan of Sumadija
- † Ignatije of Branicevo
- † Fotije of Dalmatia
- † Athanasios of Bihac and Petrovac
- † Joanikije of Niksic and Budimlje
- † Grigorije of Zahumlje and Hercegovina
- † Milutin of Valjevo
- † Maksim in Western America
- † Irinej in Australia and New Zealand
- † David of Krusevac
- † Jovan of Slavonija
- † Andrej in Austria and Switzerland
- † Sergije of Frankfurt and in Germany
- † Ilarion of Timok

Delegation of the Church of Romania

- † Teofan of Iasi, Moldova and Bucovina
- † Laurentiu of Sibiu and Transylvania
- † Andrei of Vad, Feleac, Cluj, Alba, Crisana and Maramures
- † Irineu of Craiova and Oltenia
- † Ioan of Timisoara and Banat
- † Iosif in Western and Southern Europe
- † Serafim in Germany and Central Europe
- † Nifon of Targoviste
- † Irineu of Alba Iulia
- † loachim of Roman and Bacau
- † Casian of Lower Danube
- † Timotei of Arad
- † Nicolae in America
- † Sofronie of Oradea
- † Nicodim of Strehaia and Severin
- † Visarion of Tulcea
- † Petroniu of Salaj
- † Siluan in Hungary
- † Siluan in Italy
- † Timotei in Spain and Portugal
- † Macarie in Northern Europe
- † Varlaam Ploiesteanul, Assistant Bishop to the Patriarch
- † Emilian Lovisteanul, Assistant Bishop to the Archdiocese of Ramnic
- † Ioan Casian of Vicina, Assistant Bishop to the Romanian Orthodox Archdiocese of the Americas

Delegation of the Church of Cyprus

- † Georgios of Paphos
- † Chrysostomos of Kition
- † Chrysostomos of Kyrenia
- † Athanasios of Limassol
- † Neophytos of Morphou
- † Vasileios of Constantia and Ammochostos
- † Nikiphoros of Kykkos and Tillyria
- † Isaias of Tamassos and Oreini
- † Barnabas of Tremithousa and Lefkara
- † Christophoros of Karpasion
- † Nektarios of Arsinoe
- † Nikolaos of Amathus
- † Epiphanios of Ledra
- † Leontios of Chytron † Porphyrios of Neapolis
- † Gregory of Mesaoria

Delegation of the Church of Greece

- † Prokopios of Philippi, Neapolis and Thassos
- † Chrysostomos of Peristerion
- † Germanos of Eleia
- † Alexandros of Mantineia and Kynouria
- † Ignatios of Arta
- † Damaskinos of Didymoteixon, Orestias and Soufli
- † Alexios of Nikaia
- † Hierotheos of Nafpaktos and Aghios
- † Eusebios of Samos and Ikaria
- † Seraphim of Kastoria † Ignatios of Demetrias and Almyros
- † Nicodemos of Kassandreia
- † Ephraim of Hydra, Spetses and Aegina
- † Theologos of Serres and Nigrita
- † Makarios of Sidirokastron
- † Anthimos of Alexandroupolis
- † Barnabas of Neapolis and Stavroupolis
- † Chrysostomos of Messenia
- † Athenagoras of Ilion, Acharnon and Petroupoli
- † Ioannis of Lagkada, Litis and Rentinis
- † Gabriel of New Ionia and Philadelphia † Chrysostomos of Nikopolis and Pre-
- † Theoklitos of Ierissos, Mount Athos

and Ardameri

- Delegation of the Church of Poland
- † Simon of Lodz and Poznan
- † Abel of Lublin and Chelm
- † Jacob of Bialystok and Gdansk
- † George of Siemiatycze
- † Paisios of Gorlice Delegation of the Church of Albania
- † Joan of Koritsa † Demetrios of Argyrokastron
- † Nikolla of Apollonia and Fier
- † Andon of Elbasan
- † Nathaniel of Amantia † Asti of Bylis
- Delegation of the Church of the Czech lands and Slovakia
- † Michal of Prague
- † Isaiah of Sumperk
- † Jeremy of Switzerland, Chief of the Panorthodox Secretariat of the Holy and **Great Council**

ОКРУЖНЕ ПОСЛАННЯ

В ім'я Отця і Сина і Святого Духа

Співаємо пісню подяки Богові, шанованому в Трійці, Який дозволив нам зібратися в ці дні П'ятдесятниці на острові Криті, що освячений апостолом народів Павлом та його учнем Титом, «щирим сином у спільній вірі» (Тит. 1:4), і завершити, у натхненні Святого Духа, роботу святого й великого Собору нашої Православної Церкви, скликаного Його Святістю Вселенським

патріархом Варфоломеєм у згоді з блаженними предстоятелями святих автокефальних Православних Церков, на славу благословенного імені Божого та на благо народу Божого й усього світу, сповідуючи разом із божественним Павлом: «Нехай, отже, кожен уважає нас як слуг Христових і завідувачів тайн Божих» (1Кор. 4:1).

Святий і великий Собор єдиної, святої, соборної та апостольської Церкви становить істинне свідчення віри у Христа, Боголюдину, Сина Єдинородного та Слово Боже, Який Своїм Воплоченням, всією Своєю діяльністю на землі, Своєю Жертвою на Хресті та Своїм Воскресінням явив Бога Трійцю як нескінченну любов. Нині, єдиним голосом та єдиним серцем, звертаємо слово «про нашу надію» (1Пет. 3:15) не лише до вірних нашої святої Церкви, а й до всіх тих, «що колись були далекі» й «стали близькі» (Еф. 2:13). «Наша надія» (1Тим. 1:2), Спаситель світу з'явився як «з нами Бог» (Мт. 1:23) та як «Бог за нас» (Рим. 8:32), «Який хоче, щоб усі люди спаслися та прийшли до розуміння правди» (1Тим. 2:4). Ми проголошуємо любов, не приховуючи благодіянь, свідомі слів Господніх: «Небо й земля перейдуть, але слова Мої не перейдуть» (Мт. 24:35). У радості звіщаємо слово віри, надії та любові, чекаючи на «невечірній день, що не має ні передодня, ні за-

кінчення» (Василій Великий, Бесіди на Шестидень II, PG 29, 52). Те, що «наше громадянство в небі» (Флп. 3:20), не скасовує, а посилює наше свідчення у світі.

У цьому ми дотримуємося передання Апостолів та наших Отців, які проголошували Христа та спасенний досвід віри Церкви, богословлячи, аби «вловити в сіті» - тобто за взірцем апостолів - людей усіх часів, аби передати їм Євангеліє свободи у Христі (Гал. 5:1). Церква живе не для себе. Вона всю себе віддає людству заради піднесення й оновлення світу під новим небом та на новій землі (Одкр. 1:21). Отже, вона приносить євангельське свідчення та роздає дари, якими Бог наділив людство: Його любов, мир, правду, примирення, міць Воскресіння та надію на вічність.

I. Церква як тіло Христове, образ Святої Трійці

1. Єдина, свята, соборна та апостольська Церква є боголюдським сопричастям за взірцем Святої Трійці: передчуттям та досвідом остаточних цілей, що переживається у божественній Євхаристії, явленням слави прийдешнього; вона – як постійна П'ятдесятниця, пророчий голос, що не замовкає у світі; присутність та свідчення Царства Божого, «що прийде у могутності» (Мк. 9:1). Як тіло Христове,

Церква «збирає» (Мт. 23637), преображає та живить світ, наче вода, яка «стане в ньому джерелом такої води, яка струмує в життя вічне» (Ін. 4:14).

2. Передання апостолів та святих отців – слухаючись слів Господа та Засновника Церкви під час Таємної Вечері з учнями, коли Він встановив таїнство Євхаристії, – наголошувало особливість Церкви як «тіла Христового» (Мт. 25:26; Мк. 14: 22; Лк. 22:19; 1Кор 10:16-17; 11:23-29). Воно

завжди пов'язувало цю ознаку з таїною Воплочення Сина та Слова Божого від Святого Духа та Марії Діви. У цьому дусі передання завжди наголошувало на нерозривному зв'язку між таїною божественного домобудівництва у Христі та таїною домобудівництва Церкви та між таїною Церкви й таїнством божественної Євхаристії, яке безнастанно стверджується в сакраментальному житті Церкви дією Святого Духа.

Православна Церква, вірна цьому апостольському переданню та єдиному для всіх сакраментальному досвіду, є істинним наступництвом єдиної, святої, соборної та апостольської Церкви, як сповідує Символ віри та підтверджує вчення Отців Церкви. Таким чином, вона відчуває величезну відповідальність, що лежить на ній і полягає не лише в тому, щоб переживати в повноті цей істинний досвід, а й у тому, щоб приносити людству достеменне свідчення віри.

3. У своїй єдності та своїй соборності Православна Церква є Церквою Соборів ще з Апостольського Собору в Єрусалимі (Діян. 15:5-29). *Церква сама в собі є Собором*, що заснований Христом і керований Святим Духом, за апостольським словом: «Подобалось бо Духу Святому й нам» (Діян. 15:28). Через Вселенські та помісні Собори Церква проголошувала й проголо-

шує таїну Святої Трійці, відкриту у Воплоченні Сина та Слова Божого. Соборна праця безперервно продовжується в історії подальшими соборами, що мають вселенський авторитет, як-от: Великий собор (879 - 880), скликаний Константинопольським патріархом Фотієм; собори, скликані в часи Григорія Палами (1341, 1351, 1368), на яких було підтверджено істину віри, особливо стосовно причетності людини до нестворених божественних енергій та походження Святого Духа; крім того, святі та великі Собори, що збиралися в Константинополі: собор 1484 р., що спростував уніатський Флорентійський собор (1438 - 1439); собори 1638, 1642, 1672 та 1691 рр., що відкинули протестантські твердження, а також собор 1872 р., який засудив етнофілетизм як еклезіологічну єресь.

4. Поза тілом Христовим, яким є Церква (Eф. 1:23; Кол. 2:17), святість є немислимою. Святість походить від Єдиного Святого; для людини вона полягає в тому, щоб бути причасником святості Божої у «сопричасті святих», як проголошує священик під час Божественної Літургії: «Святе - святим» - і як відповідають вірні: «Єдиний Святий, єдиний Господь, Ісус Христос, на славу Бога Отця. Амінь». У цьому дусі й Кирил Александрійський наголошує, говорячи про Христа: «Будучи Сам Богом за природою (...) Він освятився заради нас у Дусі Святім (...) І Він вчинив це заради нас, не заради Себе, аби з Нього та через Нього, Який першим одержав початок освячення, благодать освячення могла відтепер переходити до людства ... » (Тлумачення на *Євангеліє від Іоанна,* 11. PG 74, 548).

Внаслідок цього, згідно зі святим Кирилом, Христос є нашою «спільною особою», зібравши у Своїй власній людськості всю людську природу цілком: «ми всі були у Христі, і в Ньому відродилася спільна особа людства (*Тлумачення на Євангеліє від Іоанна*, 11. PG 73, 161). Через це Він є також єдиним джерелом освячення людства. У цьому дусі можна сказати, що святість є причетністю людства до таїни Церкви, а також до її святих таїнств, осердям яких є божественна Євха-

ристія як «жертва жива, свята, приємна Богові» (Рим. 12:1). «Хто нас відлучить від Христової любови? Горе чи утиск, чи переслідування, чи голод, чи нагота, чи небезпека, чи меч? Як написано: За Тебе нас увесь день убивають, уважають нас за овець (призначених) на заріз. Але в усьому цьому ми маємо повну перемогу завдяки Тому, Хто полюбив нас» (Рим. 8:35-37). Святі втілюють есхатологічну тотожність Церкви як діяння постійної подяки перед земним і небесним престолом Царя Слави (Пс. 23:7), будучи образом Царства Божого.

5. Православна Церква складається з чотирнадцяти помісних автокефальних Церков, визнаних на всеправославному рівні. Відтак ми вважаємо, що створення Єпископських Зібрань у православній діаспорі – кожне з яких складають визнані канонічні єпископи, підпорядковані й надалі канонічним юрисдикціям, до яких вони належали досі, – становить важливий крок уперед до їхньої канонічної організації та що їхня регулярна робота гарантує повагу до еклезіологічної засади соборності.

II. Місія Церкви у світі

6. Апостольство та проголошення Євангелія - або місіонерська діяльність перебуває в осерді тотожності Церкви, бо є дотриманням та виконанням заповіді Господньої: «Ідіть, отже, і зробіть учнями всі народи» (Мт. 28:19). Це «дихання життя», яке Церква вділяє людському суспільству і яке вцерковлю ϵ світ шляхом утворення нових помісних Церков. У цьому дусі православні вірні є й мають бути апостолами Христовими в світі. Це апостольство має здійснюватися не агресивно, а вільно, в любові та повазі до культурної тотожності індивідів та народів. Усі Православні Церкви мають брати участь у цьому зусиллі з належною повагою до канонічної дисципліни.

Участь у божественній Євхаристії є джерелом апостольського завзяття в євангелізації світу. Беручи участь у божественній Євхаристії та молячись у святому зібранні за всю населену землю, ми покликані продовжувати «літургію після Бо-

жественної Літургії», засвідчувати істинність нашої віри перед Богом та людьми, поділяти дари Божі з усім людством, і чинити це все в покорі ясній заповіді, яку дав Господь перед Своїм Вознесінням: «І будете Моїми свідками в Єрусалимі, у всій Юдеї та Самарії й аж до краю землі» (Діян. 1: 8). Слова, що вимовляються перед божественним Причастям: «Роздробляється та розділяється Агнець Божий, Який роздробляється, але не розділяється, завжди споживається і ніколи не вичерпується, а освячує тих, хто причащається», - нагадують про те, що Христос як «Агнець Божий» (Ін. 1:29) і як «хліб життя» (Ін. 6:48) дається нам як вічна любов, що єднає нас із Богом та одне з одним. Вона навчає нас поділяти з іншими дари Божі та віддавати себе за всіх за взірцем Христа.

Життя християн є неспростовним свідченням оновлення всього у Христі: «Коли хтось у Христі, той - нове створіння. Старе минуло, настало нове» (2Кор. 5:17). Це заклик до людства особисто, цілком вільно брати участь у вічному житті, у благодаті Господа нашого Ісуса Христа та в любові Бога Отця, аби пережити в Церкві причастя Святого Духа: «Бажаючи таїни спасіння з повної волі, а не насильно (Максим Сповідник, PG 90, 880). Повернення народу Божого до Євангелія в сучасних секуляризованих суспільствах, а також проповідь Євангелія тим, хто досі не знав Христа, є для Церкви неодмінним обов'язком.

III.Родина – образ любові Христа до Його Церкви

7. Православна Церква вбачає в нерозривному союзі, що єднає чоловіка й жінку, «велику тайну... про Христа і Церкву» (Еф. 5:32) та дбайливо ставиться до родини, яка є його наслідком. Це єдина гарантія народження та виховання дітей відповідно до задуму божественного домобудівництва, бо це «мала церква» (Іоанн Златоуст, Тлумачення на Послання до Ефесян, 20, PG 62, 143), і Церква надає їй необхідну пастирську підтримку.

Сучасна криза шлюбу та родини є витоком кризи свободи, яка обмежується до самоздійсненням,

приреченим на гонитву за щастям; яка змішується із самовдоволенням, свавіллям та індивідуальною автономією; яка тягне за собою втрату союзом чоловіка й жінки його характеру таїнства; яка забуває про жертовну етику любові. Секуляризоване суспільство наших днів підходить до шлюбу із суто соціологічними та прагматичними мірилами, вбачаючи в ньому просто форму зв'язку, одну серед стількох інших, які так само вимагають права на інституційну гарантію.

Шлюб є майстернею життя в любові, яку живить Церква, та незрівнянним даром благодаті Божої. «Міцна рука» Бога, Який «пов'язує», «у незримій присутності єднає подружжя» із Христом та між собою. Вінці, що покладаються на голови подружжя під час здійснення таїнства нагадують про жертву і про присвячення Богу та одне одному. Вони нагадують також про життя Царства Божого, розкриваючи есхатологічне спрямування таїни любові.

8. Святий та великий Собор з особливою любов'ю та ніжністю звертається до дітей та до всієї молоді. Серед численних суперечливих визначень дитинства наша свята Церква акцентує слова Господа нашого: «Якщо ви не навернетеся і не станете, як діти, не ввійдете в Небесне Царство (Мт. 18:3), та «Хто Царства Божого не прийме як дитина, той не ввійде до нього (Лк. 18:17), а також те, що наш Спаситель мовив про тих, хто «боронить» (Лк. 18:16) дітям іти до Нього, та про тих, хто «спокусить» їх (Мт. 18:6).

Церква пропонує молоді не лише «допомогу», а й «істину», істину нового боголюдського життя у Христі. Православна молодь має усвідомити, що вона є носителькою багатовікового та благословенного передання Православної Церкви й водночас продовжувачкою цього передання, яке слід сміливо захищати, невтомно плекаючи вічні цінності Православ'я, щоб складати животворче християнське свідчення. Із цієї молоді вийдуть майбутні служителі Церкви Христової. Таким чином, молодь є не самим лише

«майбутнім» Церкви, а й дієвим вираженням її життя у служінні людині та Богу сьогодні.

IV. Освіта згідно з Христом

9. За наших днів царину виховання та освіти стрясають суперечки не тільки щодо змісту та цілей освіти, а й щодо нового розуміння дитинства, ролі вчителя та учня, а також сучасної школи. Якщо освіта стосується не лише того, чим є людина, а й того, чим вона має бути, а також міри її відповідальності, то очевидно, що створений нами образ людини та сенсу її існування визначає також наш погляд на її освіту. Панівна сьогодні індивідуалістична, секуляризована, спрямована лише на пошук щастя освітня система, за яку розплачується нове покоління, також турбує Православну Церкву.

Освіта перебуває в центрі пастирського піклування Церкви, яке має на меті не лише інтелектуальну культуру, а й побудову та розвиток людської істоти в її цілісності як душевно-тілесної та духовної єдності відповідно до триптиха: Бог, людина, світ. У своєму наставницькому слові Православна Церква з любов'ю закликає народ Божий, особливо молодь, до свідомої та діяльної участі в житті Церкви, плекаючи в ній «найщиріше прагнення» до життя у Христі. Таким чином, християнська повнота знаходить у боголюдському спілкуванні в Церкві екзистенційну підтримку, аби пережити в ній пасхальну перспективу обоження через благодать.

V.Церква перед викликами сучасності

10. Церква Христова стоїть сьогодні перед крайніми, навіть сповненими виклику виявам секуляризму, властивими політичним, культурним та соціальним тенденціям сучасного світу. Головним елементом секуляризму була й залишається ідея цілковито відірвати людину від Христа та духовного впливу Церкви, до того ж, несправедливо ототожнюючи її з консерватизмом та доводячи, всупереч історії, начебто вона була перешкодою для поступу та розвитку. У наших секуляризованих суспільствах, відрізаних від

свого духовного коріння, людина плутає свою свободу та сенс свого життя з абсолютною автономією та звільненням від свого вічного призначення; це породжує цілу низку непорозумінь та облудних тлумачень християнського передання. Таким чином, свобода у Христі, надана з небес, та поступ, що веде «до звершености мужа, до міри повного зросту повноти Христа» (Еф. 4:13), розглядається як перепона для самоспасенних заходів людської істоти. Жертовна любов вважається несумісною з індивідуалізмом, а аскетичний характер християнської етики - неприпустимим викликом прагненню до індивідуального щастя.

Ототожнення Церкви з непримиренним до прогресу цивілізації консерватизмом є довільним і несправедливим твердженням, оскільки національна свідомість християнських народів позначена неусувним карбом вікового внеску Церкви не лише в їхній культурний спадок, а й у здоровий розвиток світської цивілізації загалом, оскільки Бог поставив людину розпорядником божественного творіння, причетним до Його творчості. Замість сучасного «людинобога» Православна Церква утверджує Боголюдину як остаточну міру всього: «Ми говоримо не про обожнену людину, а про Бога, Який став людиною (Іоанн Дамаскин, Точне викладення православної віри, 3, 2, PG 94, 988). Вона викладає істину спасенної віри в Боголюдину та Ії Тіло, Церкву як місце та образ життя у свободі. Вона дає змогу жити «по правді та в любові» (Еф. 4:15), а також ще на землі брати участь у житті Христа Воскреслого. Боголюдський характер Церкви, яка ϵ «не від світу цього» (Ін. 18:36), а живить та спрямовує «у світ» свою присутність та своє свідчення, не дозволяє їй вподібнюватися світові (Рим. 12: 2).

11. Сучасний розвиток науки та технології змінює наше життя. Проте все, що спричиняє зміни в нашому людському житті, вимагає перевірки розсудом. Бо ж, крім значних покращень – наприклад, тих, що полегшують наше повсякденне життя, дають змогу лікувати раніше

невиліковні хвороби та продовжувати вивчення космічного простору, – ми зустрічаємося також із негативними наслідками наукового прогресу: з такими ризиками, як маніпулювання людською свободою, перетворення людини на знаряддя, поступова втрата цінних традицій, занепад і навіть руйнування природного довкілля.

За своєю природою, наука як така, на жаль, не має засобів, необхідних для того, щоб відвернути або зцілити чималу кількість проблем, яку вона безпосередньо або опосередковано спричиняє. Наукове знання не мобілізує моральну волю людини, яка, добре знаючи про ризик, і далі діє так, неначе її не було попереджено. Без духовного підходу неможливо дати відповідь на серйозні екзистенційні та етичні проблеми буття людини і на питання про вічний сенс її життя та світу...

12. За наших днів гідний подиву прогрес, досягнутий у царині біології, генетики, нейрофізіології мозку, збуджує загальний ентузіазм. Ідеться про такі завоювання науки, коло застосування яких здатне спричинити важкі антропологічні та етичні дилеми. Неконтрольоване застосування біотехнології із втручанням у початок, тривалість та кінець життя загрожує його істинній повноті. Людина розпочинає екстремальні та небезпечні для її власної природи експерименти. Вона ризикує перетворитися на біологічний механізм, на соціальну одиницю або на апарат контрольованого мислення.

Православна Церква не може залишатися осторонь дебатів з антропологічних, етичних та екзистенційних питань такої ваги. Вона спирається на вказані Богом критерії, аби довести актуальність православної антропології перед лицем сучасної підміни цінностей. Наша Церква може та повинна явити в світі своє пророче сумління в Ісусі Христі, Який через Воплочення взяв на Себе вповні стан людини та є абсолютним зразком відновлення людського роду. Вона стверджує, що життя людської істоти є священним і що людина ще від зачаття має ознаки особистості. Право на

народження є найпершим із прав людини. Церква – як боголюдське спілкування, в лоні якого кожна людина становить унікальну цілісність, призначену для особистого спілкування з Богом, протистоїть будь-якій спробі звести людину до стану об'єкта, перетворити її на вимірювану величину. Жодне наукове досягнення не має повноважень зачіпати гідність та божественне призначення людини. Людська істота не визначається самими лише своїми генами.

Саме на цій основі, на православний погляд, будується біоетика. За доби суперечливих образів людини, всупереч секулярним, автономним та редуктивним уявленням про неї, православна біоетика утверджує створення за образом та подобою Божими та вічне призначення людської істоти. У такий спосіб Церква виголошує своє слово у філософському та науковому обговоренні питань біоетики, привносячи в нього біблійну антропологію та духовний досвід Православ'я.

13. У світовому суспільстві, спрямованому на власність та індивідуалізм, вселенська Православна Церква пропонує істину життя у Христі та за Христом, яке вільно втілюється в повсякденне життя кожної людини через її «працю аж до вечора» (Пс. 104:23), виконуючи яку людина стає співробітником вічного Отця - «Ми бо співробітники Божі» (1Кор. 3:9) – та Його Сина [«Отець Мій творить аж по сю пору, тож і Я творю» (Ін. 5:17)]. Благодать Божа освячує всі труди людини, яка працює разом із Богом, відкриваючи в них утвердження людського життя та спілкування. У цьому контексті перебуває також християнська аскеза, докорінно відмінна від будь-якого дуалістичного аскетизму, що ізолює людину від суспільства та від її ближнього. Християнська аскеза та утримання, які поєднують людину із сакраментальним життям Церкви, стосуються не лише монастирського життя, вони є рисами життя церковного в усіх його виявах, відчутним свідченням присутності есхатологічного духу в благословенному існуванні православних вірян.

14. Коріння екологічної кризи ϵ екологічним та моральним, і воно вписано в серце кожної людської істоти. Протягом останніх століть ця криза дедалі посилювалася через численні розділення, породжені людськими пристрастями, такими як корисливість, жадоба, себелюбство, дух хижацтва, і такими їхніми наслідками на планеті, як зміна клімату, що відтепер серйозно загрожує природному довкіллю, нашому спільному «дому». Розрив зв'язку, що єднає людину з природою, є відхиленням від належного використання Божого творіння. Щоб розв'язати екологічну проблему на засадах християнського передання, слід не лише карати за гріх зловживання природними запасами планети, тобто докорінно змінити ментальність, а й практикувати аскезу як протиотруту від споживацтва, культу потреб та власницького почуття. Це передбачає також величезну відповідальність, яка вимагає від нас передати у спадок майбутнім поколінням придатне для життя природне довкілля та спосіб його використання згідно з волею та благословенням Бога. У таїнствах утверджується творіння, а людина заохочується діяти як його господар, охоронець та «священик», який представляє його Творцеві як діяння благодаті - «Твоє від Твоїх Тобі приносимо за всіх і за все» - та плекає євхаристичне ставлення до творіння. Цей православний євангельський та святоотцівський підхід притягує також нашу увагу до соціальних аспектів та тих трагічних наслідків, якими загрожує руйнування природного довкілля.

VI.Церква перед лицем глобалізації, насильства як її крайнього вияву та іміграції

15. Сучасна теорія глобалізації — тихо нав'язана та швидко поширювана — викликає сильні потрясіння в економіці та суспільстві на світовому рівні. Нав'язана глобалізація породила нові форми систематичної експлуатації та соціальної несправедливості. Її задумом є поступове скасування перешкод, що їх становлять національні, релігійні, ідеологічні та інші традиції, які їй протистоять. Вона призвела до

послаблення та загрожує розпадом соціальних здобутків заради нібито необхідної реконструкції світової економіки, ще поглибивши прірву, що розділяє багатих і бідних, підірвавши соціальну згуртованість народів та розпалюючи нові вогнища міжнародної напруги.

Перед лицем процесу редуктивного та безособового вирівнювання, який стимулює глобалізація, а також етнофілетичних відхилень Православна Церква пропонує захищати тотожність народів і зміцнювати місцеві особливості. Як альтернативний взірець єднання людства вона подає свою структурну організацію, засновану на рівноцінності помісних Церков. Церква протистоїть провокаційній загрозі, що нависає сьогодні над індивідом та культурними традиціями народів і яку містить у собі глобалізація; вона протистоїть також засаді, згідно з якою економіка має власний закон, або «економізмові», тобто економіці, емансипованій від життєвих потреб людини та перетвореній на самоціль. Вона, таким чином, пропонує тривалу економіку, засновану на засадах Євангелія. Керуючись словом Господнім: «Не самим лише хлібом житиме людина» (Лк. 4:4), вона не ототожнює поступ людського роду з покращенням самого лише рівня життя або з економічним розвитком на шкоду духовним цінностям.

16. Церква не втручається в політику в строгому сенсі слова. Однак її свідчення є суттєво політичним як піклування про людину та про духовну свободу. Її слово є вельми чітким і назавжди залишиться обов'язком втручання на користь *людини*. Помісні Православні Церкви покликані сьогодні встановити нові гармонійні взаємини із правовою державою в новому контексті міжнародних взаємин відповідно до біблійної настанови: «Віддайте ж кесареве кесареві, а Боже Богові» (Мт. 22:21). Ця згода має захистити особливість Церкви й особливість держави та забезпечити їхнє щире співробітництво єдиної людської гідності, з якої випливають права людини, гарантувати соціальну справедливість.

Права людини сьогодні перебувають у центрі політики, що є відповіддю на теперішні кризи та соціальні й політичні струси. Вони покликані захистити свободу індивіда. Православна Церква критично підходить до прав людини, побоюючись, щоб індивідуальне право не виродилося в індивідуалізм та у рух, що вимагає прав. Таке відхилення є шкідливим для громадського характеру свободи; воно несправедливо перетворює права на індивідуальні вимоги пошуку щастя; вона змішує свободу із свавіллям індивіда, підносячи це свавілля до «всезагальної цінності», що підриває підвалини суспільних, родинних, релігійних, національних цінностей та загрожує засадничим етичним цінностям.

Таким чином, православне розуміння людини протистоїть і погордливому апофеозу індивіда та його прав, і приниженню людської особистості, пригніченої в сучасних велетенських економічних, соціальних, політичних та комунікативних структурах. Православне передання є для людини невичерпним джерелом життєвих істин. Ніхто, крім Христа та Його Церкви, не вшанував так людську істоту та не виявив такого піклування про неї. Фундаментальним правом є захист засади релігійної свободи в усіх її вимірах, тобто свободи совісті, віри, культу і всіх індивідуальних та колективних виявів релігійної свободи включно із правом кожного, хто вірує вільно практикувати свої релігійні обов'язки без жодного втручання з боку громадської влади, а також зі свободою публічно навчати релігії та забезпечувати умови діяльності релігійних громад.

17. Сьогодні ми переживаємо загострення насильства в ім'я Бога. Спалахи фундаменталізму в лоні релігій погрожують поширенням ідеї, буцімто фундаменталізм належить до сутності релігійного феномену. Правдою є те, що як «нерозумна ревність» (Рим. 10:2) фундаменталізм являє собою хворобливий вияв релігійності. Істинна християнська віра, за взірцем Хреста Господнього, приносить у жертву себе, а не інших; тому вона є найсуворішим

суддею фундаменталізму, хай би якого походження він був. Вільний міжрелігійний діалог робить внесок у розвиток взаємної довіри, утверджуючи мир та примирення. Церква змагається за те, щоб зробити відчутнішим на землі «мир з неба». Справжній мир здобувається не силою зброї, а лише любов'ю, яка «не шукає свого» (1Кор. 13:5). Єлей віри має слугувати загоєнню давніх виразок, а не розпалюванню нових вогнищ ненависті.

18. Православна Церква зі скорботою та в молитві спостерігає та зазначає жахливу гуманітарну кризу, що лютує в наші дні, поширення насильства та збройні конфлікти, гоніння, депортації та вбивства, вчинені проти членів релігійних меншин, насильне вигнання родин із їхніх осель, трагедію торгівлі людьми, порушення засадничих прав індивідів та народів, а також примусове релігійне навернення. Вона категорично засуджує викрадення, тортури, жорстокі екзекуції. Вона засуджує руйнування церков, релігійних символів та культурних пам'яток.

Православна Церква особливо стурбована становищем християн, а також інших гнаних національних та релігійних меншин на Близькому Сході. Вона особливо закликає уряди країн цього регіону захистити християнське населення, православних, вірян стародавніх Церков Сходу та інших християн, що досі живуть у цій колисці християнства. Християнське населення та інше місцеве населення мають невід'ємне право мешкати у своїх країнах як рівноправні громадяни.

Отже, ми вмовляємо всі причетні сторони незалежно від їхніх релігійних переконань працювати заради примирення та поваги до прав людини і передусім захистити божественний дар життя. Війна та кровопролиття мають припинитися, справедливість має взяти гору, щоб повернути мир та вможливити повернення тих, хто був вигнаний із прадідівських осель. Ми молимося за мир та справедливість у стражденних країнах Африки та в Україні. Зібравшись на Собор, ми голосно повторюємо наш заклик

до тих, хто при владі, звільнити наших єпископів, полонених у Сирії, – Павла Язигі та Іоанна Ібрагіма. Крім того, ми молимося за всіх наших братів, яких тримають у заложниках та в полоні.

19. Сучасна непередбачена криза, пов'язана з біженцями та іммігрантами з економічних, політичних та кліматичних причин, постійно поглиблюється та перебуває в центрі уваги всього світу. Православна Церква й надалі ставиться до вигнанців, до тих, хто опинився в небезпеці та злиднях, відповідно до слів Господніх: «Бо Я голодував, і ви дали Мені їсти; мав спрагу, і ви Мене напоїли; чужинцем був, і ви Мене прийняли; нагий, і ви Мене одягли; хворий, і ви навідались до Мене; у тюрмі був, і ви прийшли до Мене» (Мт. 25:35-36) та «Істинно кажу вам: усе, що ви зробили одному з Моїх братів найменших – ви Мені зробили» (Мт. 25:40). Протягом своєї історії Церква завжди була поряд із усіма «втомленими та обтяженими» (Мт. 11:28). В усі часи людинолюбність Церкви не обмежувалася поодинокими справами милосердя щодо нужденних і стражденних, а прагнула усунути причини, що породжують соціальні проблеми. Ії «діло служби» визнано всіма.

Отже, ми закликаємо – передусім тих, хто в змозі викорінити причини, що породжують біженську кризу, – прийняти належні рішення в цьому напрямі. Ми закликаємо політичних можновладців, православних вірних та громадян країнприймальниць, куди прибували й надалі прибувають біженці, надати їм усіляку можливу допомогу, навіть із власних коштів.

VII. Церква: свідчення в діалозі

20. Церква не забуває тих, хто її покинув і страждає за всіх тих, хто не розуміє її голосу. Усвідомлюючи себе як живу присутність Христа у світі, вона переносить божественне домобудівництво у свої конкретні дії, вдаючись до всіх засобів, які вона має, для достеменного свідчення про істину у строгості апостольської віри. Виходячи з такого розуміння обов'язку свідтакого розуміння обов'язку свід-

чення та повсякчасної готовності, Православна Церква надає великого значення діалогу, особливо з інославними християнами. Завдяки цьому діалогу інші християни тепер краще знають Православ'я та чистоту його передання. Вони знають також, що Православна Церква ніколи не приймала богословського мінімалізму та не ставила під сумнів своє догматичне передання та свою євангельську етику. Міжхристиянські діалоги становили для Православ'я привід наголосити належну повагу до вчення Отців та засвідчити правильність істинного передання єдиної святої соборної апостольської Церкви. Діалоги, в які вступає Церква, ніколи не означали та ніколи не означатимуть будь-якого компромісу в питаннях віри. Ці діалоги є свідченням Православ'я, яке спирається на євангельське послання: «Прийди та подивися» (Ін. 1:46) і «Бог – любов».

* * *

У цьому дусі, будучи виявом Царства Божого у Христі, Православна Церква в цілому світі вбачає божественне домобудівництво в сакраментальному житті, центром якого є божественна Євхаристія, яка дає нам не тлінну та приступну для псування їжу, а Тіло Самого Господа, джерело життя, «небесний Хліб», «який є засобом для безсмертя, протиотрутою, аби не вмерти, а жити в Ісусі Христі завжди» (Ігнатій Антіохійський, *Послання до Ефесян*, XX, 1, PG 5, 756A). Божественна Евхаристія ϵ ядром соборного служіння тіла Церкви, як про це твердить св., Іриней Ліонський: «Наше вчення є згідним із Євхаристією, а Євхаристія натомість підтверджує наше вчення (*Проти єресей,* IV, 18, PG 7, 1028).

Провіщуючи, таким чином, Євангеліє всьому світові, відповідно до заповіді Господньої, щоб «проповідувалося покаяння на відпущення гріхів усім народам» (Лк. 24:47), ми маємо віддавати самі себе й одне одного й усе життя наше Христу Богу, любити одне одного, сповідуючи у згоді «Отця і Сина і Святого Духа, Трійцю Єдиносущну та нероздільну». Зібравшись на собор, звертаючи ці слова до вірних

нашої святої Православної Церкви та до всього світу, йдучи стопами святих Отців та підкоряючись соборним рішенням, які наказують нам зберігати передану в спадок апостольську віру, «узгоджуючи із Христом» наше повсякденне життя, в надії на «загальне воскресіння», вславляємо ми Бога в Трьох Лицях, співаючи:

«Отче Вседержителю, і Слово, і Душе, у Трьох Лицях з'єднане Єство Пресущне і Пребожественне, в Тебе ми охрестились і Тебе благословляємо по всі віки» (Канон Пасхальний, пісня 8).

- †Варфоломей, патріарх Константино-польський, голова
- † Феодор II, патріарх Александрійський
- † Феофіл III, патріарх Єрусалимський
- † Іриней, патріарх Сербський
- † Даниїл, патріарх Румунський
- † Хризостом, архієпископ Кіпрський † Ієронім, архієпископ Афінський та всієї Еллади
- † Сава, митрополит Варшавський та всієї Польщі
- † Анастасій, архієпископ Тиранський та всієї Албанії
- † Ростислав, архієпископ Прешовський, митрополит Чеських земель та Словаччини

Делегація Вселенського патріархату † Лев, архієпископ Карельський та всієї Фінляндії

- † Стефан, єпископ Таллінський та всієї Естонії
- т Іоанн, митрополит Пергамський
- † Димитрій, архієпископ Американ-
- † Августин, митрополит Німецький
- † Іриней, архієпископ Критський
- † Ісаія, митрополит Денверський
- † Олексій, митрополит Атлантський † Яків, митрополит Принцевих островів (Принкипониський)
- † Йосиф, митрополит Прикониський † Мелітон, митрополит Філадельфій-
- ський † Емануїл, митрополит Гальський
- † Микита, митрополит Дарданель-
- † Миколай, митрополит Детройт-
- † Герасим, митрополит Сан-Франциський
- † Амфілохій, митрополит Кисамський та Селінський
- † Амвросій, митрополит Корейський
- † Максим, митрополит Селіврійський † Амфілохій, митрополит Адріанопольський
- † Каліст, митрополит Діоклійський
- † Антоній, митрополит Української Православної Церкви США
- † Іов, митрополит Тельмиський
- † Іоанн, архієпископ Харіупольський, очільник Патріаршого екзархату православних парафій російської традиції

в Західній Європі

† Григорій, єпископ Нісський, очільник православних карпатських русинів у Сполучених Штатах Америки

Делегація Александрійського патріархату

- † Гавриїл, митрополит Леонтопольський
- † Макарій, митрополит Найробійський
- † Іона, митрополит Кампальський
- † Серафим, митрополит Зімбабвійський та Ангольський
- † Олександр, митрополит Нігерійський
- † Феофілакт, митрополит Триполійський
- Сергій, митрополит Кабо-Верде
- † Афанасій, митрополит Киринський
- † Олексій, митрополит Карфагенський
- † Ієронім, митрополит Мванський
- † Георгій, митрополит Гвінейський
- † Миколай, митрополит Ермуполь-
- † Димитрій, митрополит Іринупольський
- † Дамаскин, митрополит Йоганнесбурзький та † Narcisse d'Accra
- † Емануїл, митрополит Птолемаїд-
- † Григорій, митрополит Камерунський
- † Никодим, митрополит Мемфіський
- † Мелетій, митрополит Катангський
- † Пантелеймон, єпископт Браззавільський та Габонський
- † Інокентій, єпископ Бурундійський та Руандійський
- † Хризостом, єпископ Мозамбікський † Неофіт, єпископ Нієрійський та Ке-

нійських Гір

Делегація Єрусалимського патріархату

- † Венедикт, митрополит Філадельфійський
- † Аристарх, архієпископ Константин-
- † Феофілакт, архієпископ Іорданський
- † Нектарій, архієпископ Антидонський
- † Філумен, архієпископ Пельський Делегація Сербської Церкви
- † Іоанн, архієпископ Охридський та **МИТРОПОЛИТ**
- † Амфілохій, митрополит Чорногорський та Приморський
- † Порфирій, митрополит Загребський та Люблянський 🛚
- † Василій, єпископ Сремський
- † Лукіан, єпископ Будимський
- † Лонгін, єпископ Новограчаницький
- † Іриней, єпископ Бачський
- † Хризостом, єпископ Зворницький та Тузлинський
- † Пустин, єпископ Жичський
- † Пахомій, єпископ Враньський
- † Іоанн, єпископ Шумадійський
- † Ігнатій, єпископ Браничевський
- † Фотій, єпископ Далматинський
- † Афанасій, єпископ Бихачський та Петровацький
- † Іоанникій, єпископ] Будимський та Никшичський
- Григорій, єпископ Гум-

Герцеговинський та Приморський

- † Милутин, єпископ Вальєвський
- † Максим, єпископ у Західній Америці † Іриней, єпископ в Австралії та Новій
- Зеландії † Давид, єпископ Крушевацький
- † Іоанн, єпископ Пакрацький та Славонський
- † Андрій, єпископ в Австрії та Швей-
- † Сергій, єпископ у Франфурті та Німеччині
- † Іларіон, єпископ Тимокський Делегація Румунської Церкви
- † Феофан, архієпископ Ясський, митрополит Молдовський та Буковинський
- † Лаврентій, єпископ Сибіуський, митрополит Трансильванський
- † Андрій, єпископ Вадський, Фелеакський та Клузький, митрополит Альбійський, Крисанський та Марамурешський

f Іриней, архієпископ Крайовський, митрополит Олтенійський

- † Іоанн, єпископ Тимишоарський, митрополит Банацький
- † Йосиф, єпископ у Західній та Південній Європі
- † Серафим, єпископ у Німеччині та Центральній Європі
- † Нифон, митрополит Тирговиський † Іриней, архієпископ Альба-Юль-
- ський † Іоаким, архієпископ Романський та
- Бакиуський † Кассіан, архієпископ Нижньо-Ду-
- найський † Тимофій, архієпископ Арадський
- † Миколай, архієпископ в Америці
- † Софроній, єпископ Орадійський
- † Никодим, єпископ Стрехайський та Северинський
- † Вісаріон, єпископ Тулчинський
- † Петроній, єпископ Селазький
- † Силуан, єпископ в Угорщині
- † Силуан, єпископ в Італії
- † Тимофій, єпископ і Іспанії та Португалії
- т Макарій, єпископ у Північній Європі
- † Варлаам, єпископ Плоештський, вікарій патріарха
- † Еміліан, єпископ Ловиштенський, вікарій архієпископа Римницького
- † Іоанн-Касіан, єпископ Вичинський, вікарій архієпископа в Америці
- Делегація Кіпрської Церкви
- † Георгій, митрополит Пафоський
- † Хризостом, митрополит Китіонський
- † Хризостом, митрополит Кириней-
- † Афанасій, митрополит Лімасоський † Неофіт, митрополит Морфський
- † Василій, митрополит Константійський та Фамагустський
- † Никифор, митрополит Кикоський та Тілерійський
- † Ісаія, митрополит Тамасоський та Орінійський
- † Варнава, митрополит Тримифунтський та Лефкарський
- † Христофор, єпископ Карпасійський † Нектарій, єпископ Арсинойський
- † Миколай, єпископ Амафунтський
- † Єпифаній, єпископ Ледрський

- † Леонтій, єпископ Хитрський
- † Порфирій, єпископ Неапольський
- † Григорій, єпископ Месаорійський
- Делегація Елладської Церкви † Прокопій, митрополит Філіппій-
- ський, Неапольський та Тасоський † Хризостом, митрополит Перістерійський
- † Герман, митрополит Елідський
- †Олександр, митрополит Мантинейський та Кинурійський
- † Ігнатій, митрополит Артійський
- † Дамаскин, митрополит Дидимотихійський, Орестейський та Суфлійський
- † Олексій Нікейський
- † Ієрофей, митрополит Навпактський та Свято-Власійський
- † Євсевій, митрополит Самоський та Ікарійський
- † Серафим, митрополит Касторійський
- † Ігнатій, митрополит Димитріанський та Алмирський
- † Никодим, митрополит Касандрійський
- † Єфрем, митрополит Ідрський, Спесь-
- кий та Егінський † Феолог, митрополит Серський та
- Негритський † Макарій, митрополит Сидирокастронський
- † Анфим, митрополит Александрупольський
- † Варнава, митрополит Неапольський та Ставрупольський
- † Хризостом, митрополит Месинійський
- † Афінагор, митрополит Іліонський, Акадський та Петрупольський
- † Іоанн, митрополит Лангадський,
- Літійський та Рентинійський † Гавриїл, митрополит Ново-Іоній-
- ський та Філадельфійський † Хризостом, митрополит Нікополь-
- ський та Превезійський † Феокліт, митрополит Ієрисоський, Святої Гори Афон та Ардамеріонський
- Делегація Польської Церкви † Симон, архієпископ Лодзький та
- Познаньський † Авель, архієпископ Люблінський та Холмський
- † Яків, архієпископ Білостоцький
- та Гданьський † Георгій, єпископ Сємятицький
  - † Паїсій, єпископ Горлицький Делегація Албанської Церкви
- † Іоанн, митрополит Корчинський † Димитрій, митрополит Аргиро-
- кастринський † Миколай, митрополит Аполонійський та Фьєрський
- † Антоній, митрополит Ельбасанський
- † Нафанаїл, митрополит Амандійський
  - † Астій, єпископ Билідський

Делегація Церкви Чеських Земель та Словаччини

- † Михаїл, архієпископ Празький
- † Ісаія, єпископ Шумперкський

MESSAGE

OF THE HOLY AND GREAT COUNCIL OF THE ORTHODOX CHURCH

To the Orthodox people and to all people of good will

To God, "the Father of mercies and all comfort," we address a hymn of thanksgiving and praise for having enabled us to gather during the week of Pentecost (18-26 June 2016) on Crete, where the Apostle Paul and his disciple Titus preached the Gospel in the early years of the life of the Church. We give thanks to the Triune God who was well pleased that in one accord we should bring to a conclusion the work of the Holy and Great

Council that was convoked by His All Holiness Ecumenical Patriarch. Bartholomew by the common will of their Beatitudes the Primates of the local Orthodox Autocephalous Churches.

Faithfully following the example of the Apostles and our god-bearing Fathers we have once again studied the Gospel of freedom "for which Christ has set us free" (Gal. 5: 1). The foundation of our theological discussions was the certainty that the Church does not live for herself. She transmits the witness of the Gospel of grace and truth and offers to the whole world the gifts of God: love, peace, justice, reconciliation, the power of the Cross and of the Resurrection and the expectation of eternal life.

1) The key priority of the Council was to proclaim the unity of the Orthodox Church. Founded on the Eucharist and the Apostolic Succession of her Bishops, the existing unity needs to be strengthened and to bear new fruits. The One Holy Catholic and Apostolic Church is a divine-human communion, a foretaste and experience of the eschaton within the Holy Eucharist. As a continuous Pentecost, she is a prophetic voice that cannot be silenced, the presence of and witness to the Kingdom of the God of love. The Orthodox Church, faithful to the unanimous Apostolic Tradition and her sacramental experience, is the authentic continuation of the one

Holy Catholic and Apostolic Church as confessed in the Creed and confirmed by the teaching of the Church Fathers. Our Church lives out the mystery of the Divine Economy in her sacramental life, with the Holy Eucharist at its center.

The Orthodox Church expresses her unity and catholicity "in Council". Conciliarity pervades her organization, the way decisions are taken and determines her path. The Orthodox Autocephalous Churches do not constitute a federation of Churches, but the One Holy Catholic and Apostolic Church. Each local Church as she offers the holy Eucharist is the local presence and manifestation of the One Holy Catholic and Apostolic Church. In regard to the Orthodox Diaspora in various countries of the world, it was decided to continue with the institution of Episcopal Assemblies until such time as canonical rigor can be implemented. These assemblies are composed of the canonical bishops appointed by each Autocephalous Church and these bishops continue to remain subject to their respective Churches. The due function of these Episcopal Assemblies guarantees respect for the Orthodox principle of conciliarity.

During the deliberations of the Holy and Great Council the importance of the Synaxes of the Primates which had taken place was emphasized and the proposal was made for the Holy and Great Council to

become a regular Institution to be convened every seven or ten years.

2) Participating in the Holy Eucharist and praying for the whole world, we must continue the 'liturgy after the Divine Liturgy' and give the witness of faith to those near and those far off, in accordance with the Lord's clear command before His ascension, "And you shall be my witnesses in Jerusalem and in all Judea and Samaria and to the end of the earth (Ac.

1: 8). The re-evangelization of God's people in modern, secularized societies and the evangelization of those who have still not come to know Christ remain an unceasing obligation for the Church.

3) In response to her obligation to witness to the truth and her apostolic faith, our Church attaches great importance to **dialogue**, primarily with non Orthodox Christians. In this way the remainder of the Christian world comes to know more precisely the authenticity of the Orthodox Tradition, the value of patristic teaching and the liturgical life and faith of the Orthodox. The dialogues conducted by the Orthodox Church never imply a compromise in matters of faith.

4) The explosions of fundamentalism observed within various religions represent an expression of morbid religiosity. Sober interreligious dialogue helps significantly to promote mutual trust, peace and reconciliation. The oil of religious experience must be used to heal wounds and not to rekindle the fire of military conflicts. The Orthodox Church unequivocally condemns the extension of military violence, persecutions, the expulsion and murder of members of religious minorities, forced conversions, the trafficking of refugees, the abductions, torture and abhorrent executions. She denounces the destruction of churches, religious symbols and cultural monuments. Very particularly, she expresses her deep concern about the situation of Christians and of all the persecuted minorities in the Middle East. She calls on the governments in the region to protect the indigenous Orthodox and other Christians and all the populations who have an inalienable right to remain in their countries as citizens with equal rights. Our Council appeals to all parties involved to make systematic efforts without delay to bring to an end the military conflicts in the Middle East and wherever armed hostilities persist and to enable all those

We address our appeal particularly to those in positions of power to act so that peace and justice may prevail in the countries of origin of the refugees. We urge the civil authorities, the citizens and the Orthodox Christians in the countries in which the persecuted are taking refuge to continue to offer help to the limit or even beyond the limit of their abilities.

displaced to return to their homes.

- 5) Modern secularisation seeks the autonomy of man (anthropos) from Christ and from the spiritual influence of the Church, which it arbitrarily identifies with conservatism. Western civilization, however, bears the indelible mark of the diachronic contribution of Christianity. The Church, moreover, highlights the saving significance of Christ, the Godman, and of His Body, as the place and mode of life in freedom.
- 6) In contrast to the contemporary approach to **marriage**, the Orthodox Church regards the indissoluble loving relationship of man and woman as "a great mystery... of Christ and the Church". Similarly, she calls the family which springs from this and which constitutes the only guarantee for the upbringing of children a "little church".

The Church has always emphasised the value of **self-restraint**. Christian asceticism, however, differs radically from every dualistic asceticism which severs man from life and from his fellow man. On the contrary, she connects this with the sacramental life of the Church. Self-restraint does not concern only the monastic life. The ascetic *ethos* is a characteristic of Christian life in all its manifestations.

***

Apart from the specific topics about which it decided, the Holy and Great Council notes in brief the following important contemporary issues:

7) In regard to the matter of the relations between Christian faith and the natural sciences, the Orthodox Church avoids placing scientific investigation under tutelage and does not adopt a position on every scientific question. She thanks God who gives to scientists the gift of uncovering unknown dimensions of divine creation. The modern development of the natural sciences and of technology is bringing radical changes to our life. It brings significant benefits, such as the facilitation of everyday life, the treatment of serious diseases, easier communications and space exploration, and so on. In spite of this, however, there are many negative consequences such as the manipulation of freedom, the gradual loss of precious traditions, the destruction of the natural environment and the questioning of moral values. Scientific knowledge, however swiftly it may be advancing, does not motivate man's will, nor does it give answers to serious moral and existential issues and to the search for the meaning of life and of the world. These matters demand a spiritual approach, which the Orthodox Church attempts to provide through a bioethics which is founded on Christian ethics and Patristic teaching. Along with her respect for the freedom of scientific investigation, the Orthodox Church at the same time points out the dangers concealed in certain scientific achievements and emphasises man's dignity and his divine destiny.

8) It is clear that the present-day **ecological crisis** is due to spiritual and moral causes. Its roots are connected with greed, avarice and egoism, which lead to the thoughtless use of natural resources, the filling of the atmosphere with damaging pollutants, and to climate change. The Christian response to the problem demands repentance for the abuses, an ascetic frame of mind as an antidote to overconsumption, and at the same time a cultivation of the consciousness that man is a "steward"

"and not a possessor of creation. The Church never ceases to emphasise that future generations also have a right to the the natural resources that the Creator has given us. For this reason, the Orthodox Church takes an active part in the various international ecological initiatives and has ordained the 1st September as a day of prayer for the protection of the natural environment.

- 9) Against the levelling and impersonal standardization that is promoted in so many ways, Orthodoxy proposes respect for the particular characteristics of individuals peoples. It is also opposed the making of the economy into something autonomous from basic human needs and turning it into an end in itself. The progress of mankind is not connected only with an increase in living standards or with economic development at the expense of spiritual values.
- 10) The Orthodox Church does not involve herself in politics. Her voice remains distinct, but also prophetic, as a beneficial intervention for the sake of man. Human rights today are at the center of politics as a response to the social and political crises and upheavals, and seek to protect the citizen from the arbitrary power of the state. Our Church also adds to this the obligations and responsibilities of the citizens and the need for constant self-criticism on the part of both politicians and citizens for the improvement of society. And above all she emphasises that the **Orthodox ideal** in respect of man transcends the horizon of established human rights and that " greatest of all is love", as Christ revealed and as all the faithful who follow him have experienced. She insists also that a fundamental human right is the protection of religious freedom--namely, freedom of conscience, belief, and religion, including, alone and in community, in private and in public, the right to freedom of worship and practice, the right to manifest one's religion, as well as the right of religious communities to religious education and to the full function and exercise of their religious duties, without any form of direct or indirect interference by the state.
  - 11) The Orthodox Church ad-

dresses herself to **young people** who seek for a plenitude of life replete with freedom, justice, creativity and also love. She invites them to join themselves consciously with the Church of Him who is Truth and Life. To come, offering to the ecclesial body their vitality, their anxieties, their concerns and their expectations. Young people are not only the future, but also the dynamic and creative present of the Church, both on a local and on a world-wide level.

12) The Holy and Great Council has **opened our horizon** towards the contemporary diverse and multifarious world. It has emphasised our responsibility in place and in time, ever with the perspective of eternity. The Orthodox Church, preserving intact her Sacramental and Soteriological character, is sensitive to the pain, the distress and the cry for justice and peace of the peoples of the world. She "proclaims day after day the good tidings of His salvation, announcing His glory among the nations and His wonders among all peoples" (Psalm 95).

Let us pray that "the God of all grace, who has called us to his eternal glory in Christ, will, after we have suffered a little, Himself restore, establish, and strengthen and settle us. To him be glory and dominion for ever and ever. Amen" (1 Peter 5.10-11).

- † Bartholomew of Constantinople, Chairman
- † Theodoros of Alexandria
- † Theophilos of Jerusalem
- † Irinej of Serbia
- †Daniel of Romania
- † Chrysostomos of Cyprus
- † leronymos of Athens and All Greece
- † Sawa of Warsaw and All Poland
- Anastasios of Tirana, Durres and All Albania
- † Rastislav of Presov, the Czech Lands and Slovakia

Delegation of the Ecumenical Patriarchate

- Leo of Karelia and All Finland
- Stephanos of Tallinn and All Estonia
- † Elder Metropolitan John of Pergamon
- † Elder Archbishop Demetrios of America
- † Augustinos of Germany
- † Irenaios of Crete
- † Isaiah of Denver
- † Alexios of Atlanta
- † lakovos of the Princes' Islands
- Joseph of Proikonnisos
- † Meliton of Philadelphia † Emmanuel of France
- † Nikitas of the Dardanelles
- † Nicholas of Detroit
- Gerasimos of San Francisco
- † Amphilochios of Kisamos and Selinos
- Amvrosios of Korea
- † Maximos of Selyvria
- † Amphilochios of Adrianopolis

- † Kallistos of Diokleia
- † Antony of the Ukrainian Orthodox Church of the USA
- † Job of Telmessos
- † Jean of Charioupolis, Head of the Patriarchal Exarchate for Orthodox Parishes of the Russian Tradition in Western Europe
- † Gregory of Nyssa, Head of the Carpatho-Russian Orthodox in the USA

Delegation of the Patriarchate of Alexandria

- Gabriel of Leontopolis
- Makarios of Nairobi
- † Jonah of Kampala
- Seraphim of Zimbabwe and Angola
- † Alexandros of Nigeria
- Theophylaktos of Tripoli
- Sergios of Good Hope
- † Athanasios of Cyrene
- † Alexios of Carthage † Ieronymos of Mwanza
- † George of Guinea † Nicholas of Hermopolis
- † Dimitrios of Irinopolis
- † Damaskinos of Johannesburg and Pre-
- Narkissos of Accra
- Emmanouel of Ptolemaidos
- Gregorios of Cameroon
- Nicodemos of Memphis
- Meletios of Katanga
- Panteleimon of Brazzaville and Gabon
- † Innokentios of Burudi and Rwanda
- † Crysostomos of Mozambique † Neofytos of Nyeri and Mount Kenya

Delegation of the Patriarchate of Jerusalem

- † Benedict of Philadelphia
- † Aristarchos of Constantine
- † Theophylaktos of Jordan
- † Nektarios of Anthidon † Philoumenos of Pella

Delegation of the Church of Serbia

- † Jovan of Ohrid and Skopje
- † Amfilohije of Montenegro and the Littoral
- † Porfirije of Zagreb and Ljubljana † Vasilije of Sirmium
- Lukiján of Budim
- Longin of Nova Gracanica
- † Irinej of Backa
- † Hrizostom of Zvornik and Tuzla
- † Justin of Zica
- † Pahomije of Vranje † Jovan of Sumadija
- Ígnatije of Branicevo
- Fotije of Dalmatia

- † Athanasios of Bihac and Petrovac † Joanikije of Niksic and Budimlje † Grigorije of Zahumlje and Hercegovina
- Milutin of Valjevo
- Maksim in Western America
- † Irinej in Australia and New Zealand
- David of Krusevac
- † Iovan of Slavonija
- † Andrej in Austria and Switzerland
- Sergije of Frankfurt and in Germany
- † Ilarion of Timok

Delegation of the Church of Romania

- † Teofan of lasi, Moldova and Bucovina † Laurentiu of Sibiu and Transylvania † Andrei of Vad, Feleac, Cluj, Alba, Crisana
- and Maramures
- Irineu of Craiova and Oltenia
- † Ioan of Timisoara and Banat
- † Iosif in Western and Southern Europe
- † Serafim in Germany and Central Europe
- † Nifon of Targoviste
- Irineu of Alba Iulia
- † Ioachim of Roman and Bacau
- Casian of Lower Danube
- † Timotei of Arad
- † Nicolae in America

- † Sofronie of Oradea
- † Nicodim of Strehaia and Severin
- Visarion of Tulcea
- † Petroniu of Salai
- † Siluan in Hungary † Siluan in Italy

- † Timotei in Spain and Portugal † Macarie in Northern Europe
- † Varlaam Ploiesteanul, Assistant Bishop to the Patriarch
- † Emilian Lovisteanul, Assistant Bishop to the Archdiocese of Ramnic
- † Ioan Casian of Vicina, Assistant Bishop to the Romanian Orthodox Archdiocese of the Americas

Delegation of the Church of Cyprus

- † Georgios of Paphos
- † Chrysostomos of Kition
- † Chrysostomos of Kyrenia
- † Athanasios of Limassol
- † Neophytos of Morphou
- † Vasileios of Constantia and Ammoch-
- † Nikiphoros of Kykkos and Tillyria
- † Isaias of Tamassos and Oreini
- † Barnabas of Tremithousa and Lefkara
- † Christophoros of Karpasion
- † Nektarios of Arsinoe
- † Nikolaos of Amathus
- † Epiphanios of Ledra
- † Leontios of Chytron
- † Porphyrios of Neapolis † Gregory of Mesaoria

Delegation of the Church of Greece

- † Prokopios of Philippi, Neapolis and Thassos
- † Chrysostomos of Peristerion
- † Germanos of Eleia
- † Alexandros of Mantineia and Kynouria
- † Ignatios of Arta
- † Damaskinos of Didymoteixon, Orestias and Soufli
- † Alexios of Nikaia
- † Hierotheos of Nafpaktos and Aghios
- Vlasios
- † Eusebios of Samos and Ikaria Seraphim of Kastoria
- Ignatios of Demetrias and Almyros
- † Nicodemos of Kassandreia
- † Ephraim of Hydra, Spetses and Aegina † Theologos of Serres and Nigrita † Makarios of Sidirokastron

- † Anthimos of Alexandroupolis
- Barnabas of Neapolis and Stavroupolis Chrysostomos of Messenia
- † Athenagoras of Ilion, Acharnon and Petroupoli
- † Ioannis of Lagkada, Litis and Rentinis † Gabriel of New Ionia and Philadelphia
- Chrysostomos of Nikopolis and Preveza † Theoklitos of Ierissos, Mount Athos and

Ardameri **Delegation of the Church of Poland**

- † Simon of Lodz and Poznan
- † Abel of Lublin and Chelm
- † Jacob of Bialystok and Gdansk
- George of Siemiatycze † Paisios of Gorlice

Delegation of the Church of Albania

- † Joan of Koritsa
- † Demetrios of Argyrokastron † Nikolla of Apollonia and Fier
- Andon of Elbasan † Nathaniel of Amantia

† Asti of Bylis Delegation of the Church of the Czech

- lands and Slovakia † Michal of Prague
- † Isaiah of Sumperk
- † Jeremy of Switzerland, Chief of the Panorthodox Secretariat of the Holy and Great Council

ПОСЛАННЯ СВЯТОГО І ВЕЛИКОГО СОБОРУ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Православним людям і кожній людині доброї волі

Ми звеличуємо і славимо Бога «милосердя і всякої втіхи» [2 Кор. 1:3], що сподобив нас зібратися в тиждень П'ятидесятниці (18-26 червня 2016 року) на острові Крит, де апостол Павло і учень його Тит проповідували Євангеліє в перші роки життя Церкви. Ми дякуємо Богові в Трійці за те, що Він благоволив нам завершити в одностайності труд Святого і Великого Православного Собору, скликаного Вселенським Патріархом Варфоломієм в однодумності з Предстоятелями Помісних Православних Автокефальних Церков.

Вірно наслідуючи приклад апостолів і Богоносних отців, ми знову заглибилися в Євангеліє свободи, заради якої нас визволив Христос (Гал. 5:1). Основою наших богословських обговорень була впевненість в тому, що Церква живе не для себе. Вона несе свідчення Євангелія благодаті та істини і пропонує всьому світові дари Божі: любов, мир, справедливість, примирення, силу Хреста і Воскресіння і сподівання на вічність.

1) Головним пріоритетом Святого і Великого Собору було проголошення єдності Православної Церкви. Наявна єдність має зміцнюватися і приносити нові плоди, спираючись на Божественну Євхаристію і апостольське спадкоємство Єпископів. Єдина Свята Соборна і Апостольська Церква є Божественно-людською спільнотою, передчуттям і досвідом есхатону в Божественній Євхаристії. Як безперервна П'ятидесятниця, вона є пророчим голосом, якого неможливо примусити мовчати, присутність і свідчення Царства Бога любові.

Православна Церква, вірна одностайному Апостольському Переданню і своєму сакраментальному досвіду, є справжньою спадкоємницею Єдиної Святої Соборної і Апостольської Церкви, як це сповідується у Символі віри і підтверджується вченням Отців Церкви. Наша Церква у своїх таїнствах, зі Святою Євхарис-

тією в осерді, переживає таїну Божественної ікономії.

Православна Церква втілює свою єдність і соборність «у Соборі». Соборність пронизує її організацію та спосіб прийняття рішень, визначає її шлях. Православні Автокефальні Церкви не є федерацією церков, але Єдиною Святою Соборною і Апостольською Церквою. Кожна помісна Церква, оскільки вона подає Євхаристію, є місцевою присутністю і проявом Єдиної Святої Соборної і Апостольської Церкви. Що стосується православної діаспори в різних країнах світу, було прийняте рішення продовжити роботу Єпископських Асамблей до тих пір, поки не стане можливим здійснення канонічної строгості (акрівії). Ці асамблеї складаються з канонічних єпископів, які призначені кожною Автокефальною Церквою і залишаються підпорядкованими своїм Церквам. Належне функціонування цих єпископських асамблей гарантує дотримання православного принципу соборності.

В ході роботи Святий і Великий Собор підкреслив важливість Зібрань (Синаксисів) Предстоятелів, що вже мали місце, і запропонував зробити Святий і Великий Собор постійною установою, що буде скликатися кожні сім або десять років.

2) Як учасники Святої Євхаристії і молитовники за весь світ, ми повинні продовжувати «літургію після Божественної літургії» і нести свідчення віри близьким і далеким, згідно з ясною заповіддю Господа перед Його вознесінням: «будете Моїми свідками в Єрусалимі, у всій Юдеї та Самарії й аж до краю землі» (Діян. 1:8). Нова євангелізація народу Божого в сучасних секуляризованих суспільствах і євангелізація тих, хто ще не дійшов до пізнання Христа, залишається постійним обов'язком Церкви.

3) Відповідно до свого обов'язку свідчити істину і свою апостольську віру, наша Церква надає великого значення діалогу, в першу чергу з неправославними християнами. Через це решта християнського світу точніше пізнає істинність Православного Передання, цінність святоотцівського вчення та літургійного життя і віри православних. Діалоги, що ведуть Православні Церкви, ні в якому разі не мають на увазі компроміс у питаннях віри.

4) Вибухи фундаменталізму в різних релігіях є виразом хворобливої релігійності. Тверезий міжрелігійний діалог значно допомагає розвитку взаємної довіри, миру і примиренню. Олія релігійного досвіду має бути використана для лікування ран, а не для розпалювання вогню воєнних конфліктів. Православна Церква рішуче засуджує розширення воєнного насильства, переслідування, вигнання і вбивство членів релігійних меншин, насильницьке навернення, торгівлю біженцями, викрадення людей, тортури і огидні кари. Вона засуджує руйнування церков, релігійних символів і пам'ятників культури. Особливо висловлює вона свою глибоку стурбованість з приводу становища християн і всіх переслідуваних меншин на Близькому Сході. Вона закликає уряди в цих регіонах захистити місцевих православних та інших християн і всі групи населення, що мають невідчужуване право залишатися у своїх країнах як громадяни з рівними правами. Наш Собор звертається до

всіх сторін негайно докласти систематичних зусиль, щоб припинити воєнні конфлікти на Близькому Сході і всюди, де продовжуються збройні зіткнення, і надати можливість всім переміщеним особам повернутися до своїх домівок.

Ми звертаємо наш заклик особливо до зверхників світу сього діяти так, щоб мир і справедливість переважали у рідних країнах біженців. Ми закликаємо цивільні влади, громадян і православних християн у країнах, де переслідувані знаходять притулок, продовжувати допомагати їм на межі або навіть за межею своїх можливостей.

- 5) Сучасна секуляризація шукає автономію людини від Христа і духовного впливу Церкви, який вона безпідставно ототожнює з консерватизмом. Але західна цивілізація несе на собі незгладний відбиток тривалого внеску християнства. Більше того, Церква висвітлює рятівне значення Христа, Боголюдини, і Його Тіла як місця і способу жити у свободі.
- 6) На відміну від сучасного підходу до шлюбу, Православна Церква розглядає нерозривні любовні стосунки чоловіка й жінки як «велику таємницю ... Христа і Церкви». Так само вона називає сім'ю, що виникає з цих стосунків і є єдиною гарантією виховання дітей, «малою церквою».

Церква завжди підкреслювала цінність самообмеження. Але християнська аскеза докорінно відрізняється від будь-якого дуалістичного аскетизму, який відсторонює людину від життя і людей. Навпаки, Церква пов'язує аскезу із сакраментальним церковним життям. Самообмеження стосується не лише чернечого життя. Аскетичний етос властивий християнському життю в усіх його проявах.

***

Святий і Великий Собор, крім конкретних тем, про які він ухвалив рішення, коротко відзначає такі важливі сучасні питання:

7) Що стосується зв'язків між християнською вірою і природничими науками, Православна Церква уникає контролю над науковими дослідженнями і не займає ту чи іншу позицію стосовно кожного наукового питання. Вона дякує Богові за дар вченим розкривати невідомі виміри Божественного створіння. Сучасний розвиток природничих наук і технологій призвів до радикальних

змін у нашому житті. Він надає значні переваги, такі як полегшення повсякденного життя, лікування важких захворювань, спрощення комунікації між людьми, освоєння космічного простору і т. ін. Однак, незважаючи на це, він має і багато негативних наслідків, таких як маніпуляція свободою, поступова втрата цінних традицій, руйнування природного середовища і відкидання моральних цінностей. Наукове знання, хоч би як швидко воно не просувалося, не мотивує людської волі, не дає відповіді на серйозні моральні й екзистенційні питання та, на пошуки сенсу життя і світу. Такі питання потребують духовного підходу, який Православна Церква намагається забезпечити через біоетику, засновану на християнській етиці і святоотецькому вченні. Разом із своєю повагою до свободи наукового дослідження Православна Церква, підкреслюючи гідність людини та її божественне призначення, в той же час указує на небезпеку, приховану в деяких наукових досягненнях.

8) Очевидно, що сучасна екологічна криза зумовлена духовними й моральними причинами. Її коріння пов'язані з жадібністю й егоїзмом, які призводять до бездумного використання природних ресурсів, забруднення атмосфери шкідливими речовинами і зміни клімату. Християнська відповідь на цю проблему вимагає покаяння у зловживаннях, аскетичного настрою як протиотрути проти надмірного споживацтва, але водночас — культивування свідомості, що людина є «домоправителем», а не власником творіння. Церква ніколи не перестає підкреслювати, що майбутні покоління також мають право на природні ресурси, які дав нам Творець. З цієї причини Православна Церква бере активну участь у різних міжнародних екологічних ініціативах і призначила 1 вересня днем молитви про захист навколишнього природного середовища.

9) Проти нівелювання та безособової стандартизації, що стимулюється у різні способи, Православ'я пропонує повагу до конкретних особливостей окремих людей і народів. Воно також виступає проти перетворення економіки на щось незалежне від основних потреб людини, на якусь самоціль. Прогрес людства пов'язаний не лише з підвищенням рівня життя чи економічним розви-

тком на шкоду духовним цінностям.

- 10) Православна Церква не втручається в політику. Її голос залишається самостійним, але й пророчим, як благотворне втручання в ім'я людини. Права людини сьогодні перебувають в центрі політики як відповідь на соціальні та політичні кризи і струси, яка прагне захистити громадянина від свавілля державної влади. Наша Церква додає до цього зобов'язання і відповідальність громадян, а також необхідність постійної самокритики з боку як політиків, так і громадян для поліпшення суспільства. І перш за все вона підкреслює. що православний ідеал щодо людини перевищує горизонт встановлених прав людини і що «найвищою за все є любов», як відкрив Христос і як всі вірні, що слідують за Ним, знають це зі свого досвіду. Церква наполягає також, що основоположним правом людини є захист релігійної свободи, а саме свободи совісті, віросповідання й релігії, однаково кожної окремої людини і спільнот, в приватному та суспільному житті, право на свободу богослужіння і практики, право виявляти назовні свою релігію, а також право релігійних громад на релігійну освіту і повноцінну діяльність і виконування ними своїх релігійних обов'язків, без будь-якого прямого або непрямого втручання з боку держави.
- 11) Православна Церква звертається до молоді, що прагне повноти життя у свободі, справедливості, творчості та любові. Вона закликає їх свідомо приєднатися до Церкви Того, Хто є Істиною і Життям. Прийти, приносячи до церковного тіла свою життєздатність, свої тривоги і турботи та свої очікування. Молодь це не лише майбутнє, але й динамічне і творче сьогодення Церкви, як на місцевому, так і на світовому рівні.
- 12) Святий і Великий Собор відкрив наш горизонт до сучасного різноманітного й багатогранного світу. Він підкреслив нашу відповідальність в місці та часі, а тим більше у перспективі вічності. Православна Церква, зберігаючи недоторканою свою сакраментальну і сотеріологічну природу, чутлива до болю, лиха і заклику до справедливості і миру народів світу. Вона звіщає «день-у-день Його спасіння», повідає «між племенами Його славу, між усіма народами Його діла предивні» (Псалом 95/96).

Помолімося, щоб «Бог усякої благодаті, що вас покликав до вічної Своєї слави у Христі, Він сам, коли постраждаєте трохи, вас удосконалив, утвердив, зміцнив, утривалив. Йому слава й сила по віки вічні! Амінь» (1 Петра 5:10-11).

- † Варфоломій Константинопольський, голова
- † Феодор Александрійський
- † Феофіл Єрусалимський
- † Іриней Сербський
- † Даниїл Румунський
- † Хризостом Кіпрський
- † Єронім Афінський та всієї Греції
- † Савва Варшавський та всієї Польщі
- † Анастасій Тиранський, Дурреський та всієї Албанії
- † Ростислав Прешовський, Чеських земель і Словаччини

Делегація Вселенського Патріархату

- † Лев Карельский та всієї Фінляндії
- † Стефан Таллінський та всієї Естонії
- † Старець-Митрополит Іоанн Пергамський
- † Старець-Архієпископ Димитрій Американський
- † Августин Германський
- † Іриней Критський
- † Ісайя Денверський
- † Алексій Атлантський
- † Яків Принцевих островів
- † Йосип Прикониський
- † Мелітон Філадельфійський
- † Еммануїл Гальський
- † Нікіта Дарданельський
- † Миколай Детройтський
- † Герасим Сан-Франциський
- † Амфілохій Кісамський і Селінський
- † Амвросій Корейський
- † Максим Селіврійський
- † Амфілохій Адріанопольський
- † Калліст Діоклійський
- † Антоній, Української Православної Церкви США
- † Йов Телмиський
- † Йоанн Харупольський, глава Патріаршого Екзархату православних парафій російської традиції в Західній Європі
- † Григорій Ніський, глава карпаторуських православних у США

Делегація Александрійського Патріархату

- † Гавриїл Леонтопольський
- † Макарій Найробський
- † Йона Кампальський
- † Серафим Зімбабвійський і Ангольський
- † Александр Нігерійський
- † Феофілакт Трипольський
- † Сергій Миса Доброї Надії
- † Афанасій Киринський
- † Алексій Карфагенський
- † Єронім Мванський
- † Георгій Гвінейський
- † Миколай Ермупольський
- † Димитрій Іринупольький
- † Дамаскін Йоганнесбургський і Преторійський
- † Наркис Аккрський
- † Еммануїл Птолемейський
- † Григорій Камерунський
- † Никодим Мемфіський

- † Мелетій Катангський
- † Пантелеймон Браззавільський і Габонський
- † Інокентій Бурундійський і Руандський
- † Хризостом Мозамбікський
- † Неофіт Ніерський і Кенійських гір

Делегація Єрусалимського Патріархату

- † Венедикт Філадельфійський
- † Аристарх Константинський
- † Феофілакт Йорданський
- † Нектарій Амфидонський † Філумен Пельський

Делегація Сербської Церкви

- † Йоанн Охридський і Скопійський
- † Амфілохій Чорногорський і Приморський
- † Порфирій Загребський і Люблянський
- † Василій Сремський
- † Лукіан Будімській
- † Лонгин Новограчаницький
- † Іриней Бачський
- [†] Хризостом Зворницький і Тузлинський
- † Юстин Жичський
- † Пахомій Вранський
- † Йоанн Шумадійський
- † Ігнатій з Браничевський
- † Фотій Далматинський
- † Афанасій Біхачський і Петровацький
- † Йоанникій Нікшичський і Будимлянський
- † Григорій Хахумський і Герцеговинський
- † Мілютін Вальєвський
- † Максим Західної Америки
- † Іриней Австралії і Нової Зеландії
- † Давид Крушевачський
- † Йоанн Славонський
- † Андрій Австрії та Швейцарії
- † Сергій Франкфуртський і Германський
- † Іларіон Тимокський

Делегація Румунської Церкви

- † Феофан Яський, Молдавський і Буко-
- † Лаврентій Сібіуський і Трансільванський
- † Андрій Вадський, Фелеаксьский, Клужський, Альбійський, Крисанський і Марамурешський
- † Іриней Краєвський і Олтенійський
- † Йоанн Тімішоарський і Банатський
- † Йосип Західної і Південної Європі
- † Серафим Німеччини і Центральної Європи
- † Нифон Тирговішський
- † Іриней Альба-Юльський
- † Йоахим Романський і Бакеуський
- † Кассіан Нижньо-Дунайський
- † Тимофій Арадський
- † Миколай Американський
- † Софроній Орадийський
- † Никодим Страхайський і Северинський
- † Віссаріон Тулчинський
- † Петроній Селажський
- † Силуан Угорський
- † Силуан Італійський
- † Тимофій Іспанський і Португальський
- † Макарій Північної Європи
- † Варлаам Плоештський, вікарій Патріарха
- . † Еміліан Ловіштенський, вікарій Архиєпископа Римнікського
- † Йаонн Касссіан Вичинський, вікарій Архієпископа Північної і Південної Аме-

рики

Делегація Кіпрської Церкви

- † Георгій Пафоський
- † Хризостом Китийський
- † Хризостом Кіринійський
- † Афанасій Лімассольський
- † Неофіт Морфський
- † Василій Константський і Аммохостський
- † Нікіфор Кікський і Тіллірійський
- † Ісайя Тамасський і Ориниський
- † Варнава Триміфунтський і Левкарій-
- † Христофор Карпасийський
- † Нектарій Арсинойський
- † Миколай Амафунтський
- † Епіфаній Лидрський
- † Леонтій Хитрський † Порфирій Неапольский
- † Григорій Месаорійський

Делегація Елладської Церкви

- † Прокопій Філіппійський, Неапольський і Тассоський
- † Хризостом Перістерійський
- † Герман Ілійський
- † Александр Мантінійський і Кінурійський
- † Ігнатій Артийський
- † Дамаскін Дидимотихійський, Орестіад-
- ський і Суфлійський ТАлексій Нікейський
- † Єрофей Навпактський і Святовласій-
- ський і тамоський і Ікарійський і Ікарійський
- † Серафим Касторійський
- † Ігнатій Димітріадський і Алмирський
- † Никодим Кассандрійський
- † Єфрем Ідрський, Спетський і Егінський
- † Феолог Серський і Негітський
- † Макарій Сидирокастронський
- † Анфім Александрупольський † Варнава Неапольський і Ставрополь-
- ський
- † Хризостом Мессинський _† Афінагор Ілійський, Ахарнийський і
- Петрополійський † Йоанн Ланкадаський, Літійський і
- Рентинийський тавриїл Новоїонійський і Філадель-
- фійський
  † Хризостом Нікопольський і Превезій-
- ський † Феокліт Єрисоський, Афонський і Ар-

дамеріонський ....

- **Делегація Польської Церкви** † Симон Лодзинський і Познанський
- † Авель Люблінський і Холмський
- † Яків Білостокський і Гданський
- † Георгій Семятичський

† Паісій Горлицький Делегація Албанської Церкви

- делегація Албансько
- † Йоанн Корчинський † Димитрій Гірокастринський
- † Миколай Аполлонійський і Фієрський
- † Антоній Ельбасанський

† Нафанаїл Амантійський † Астій Вілідський

- Делегація Церкви Чеських земель і Словаччини
- † Михаїл Пражський † Ісайя Шумперкський
- † Єремія Швейцарський, глава Секретаріату Всеправославного Святого і Великого Собору

FROM SOCIAL REALISM TO CHURCH ART:

The Work of Ukrainian-Lemko Artist Nicholas Bervinchak

OCTOBER 15, 2016

to

NOVEMBER 10, 2016

opening reception:
October 15th, 1-5 pm
Bervinchak talk at 3 pm
by exhibit curator Mike Buryk

hours:

Monday, Wednesday & Thursday, 9-5 pm; Saturday, Noon-4pm

The Ukrainian Historical and Educational Center of NJ 135 Davidson Avenue, Somerset, NJ 08873

Tel: 732-356-0132 museum@UkrHEC.org

Stewardship and the Great Council

The Great and Holy Council — The Orthodox Hierarchy Wrestles with the Stewardship of the Church

The timing couldn't be better as the Great and Holy Council of the Orthodox Church convened in Crete with the celebration of the Feast of Pentecost, concluding on the Sunday of All Saints. Much will be written by many with far more profound insights into the historical, spiritual and theological meaning of the Council - as well as the implications of the participation of the Churches and, more notably, the non-participation of others, for whatever reasons. From my perspective, what is so encouraging is the refreshing sight of the Fathers of the Church as they step up – prayerfully, visibly and publically - to act as the stewards of the Lord's Church in our age. Quietly, the prayer of many Orthodox Christians was that, through the Council, the Lord would pour forth a wave of spiritual enthusiasm, renewed insight and where necessary, needed change, to the Orthodox Church's life and witness in the world today.

Herein is set forth one of the challenges of Orthodoxy today. We know that Christ is the Head of the Church, and so the Body lives in harmony with Him (or is cut off and dies). But the Head has ascended to Heaven – leaving us, in a manner of speaking, without a visible head. The natural human inclination is to select a new visible representative – so that we have a 'chief steward' to preserve order. Some lament that we need a 'visible' Steward of the Church in our own day, as in the practice of the Roman Catholics, whose Pope has the responsibility to steward/shepherd their Church.[i] This approach would certainly be more understandable to our modern sensibilities; every organization needs its leadership head, every business its CEO. If the Orthodox Church had one, it surely wouldn't have taken hundreds of years to convene such a Council to initiate this process! It can be argued that this leadership-stewardship role was exercised in an earlier age by the Christian Roman Emperors, beginning with Constantine - and probably out of practical as much as spiritual need. The Roman Catholics have not had a problem calling wide-ranging councils since the Great Schism in the 11th. It's been much more difficult for the Orthodox to so gather - even though the conciliar model is at the heart of the Orthodox understanding of how the stewardship of the universal Church takes place. For Orthodoxy, Christ did not set up such a singular, ultimately empowered, overseer.

Local or Global? Broadening the Circle

A related challenge facing the Hierarchs, and highlighted by the Council, is the very tension between 'local' and 'global'. In Orthodox ecclesiology, the bishop is always bishop first and foremost of a 'local church'. But what about the Church around the world? This typifies a tension present more broadly in Christianity today. Where do our responsibilities lie? Are we to focus on 'working out our salvation in fear and trembling' - with a strong focus on our individual, private life? Are we to also broaden our spiritual awareness and take responsible stewardship of our family? What about our local church communities (parish)? Do we look beyond the walls of our parish to reach out with the gospel and also endeavor to express the stewardship of the Church in our locale, finding some way to 'love our neighbor' in the local community or region?

As a member of our Metropolitan Council, I've sensed the need of our national *Metropolia* to be supported (in ministry and love, not to mention financially) by local parishes – and when that's absent we are like leaders without followers, and our bishops are shepherds without sheep. Are we not also called, as Orthodox in America, to see the breadth of our crossjurisdictional Church, manifest in the work of the Assembly of Bishops, or IOCC, or OCMC, or OCF or any of a score of ministries that have a national reach that we are supposed to steward by our support, because they really are important? And let's not forget the international concern of many of Orthodox Christians today in our parishes and our jurisdictions, that extend across the oceans to a faraway place and a faraway people who are our 'brothers and sisters (no less)', many of whom are deeply in need.[ii] Then too, there are inter-Church and ecumenical concerns that reach into international ecclesial activities and discussions. Just thinking about all this makes me dizzy! Is it little wonder that the oft-quoted saying of St. Seraphim about acquiring the Holy Spirit is so popular today - focusing/stewarding our thoughts and energies on what is closest, and manageable?

But for a hierarch, the global dimension of their calling cannot be ignored. It's their responsibility to bear that broader, global concern. When Christ gathered his disciples at that Mystical Supper and entrusted to them the Mysteries, the Keys to the Kingdom, and all, He also entrusted a distinct, global expression of a united, conciliar Church and ministry to them as well. They cannot deny or ignore it - and the diptychs[iii] remind them of their global connectedness to the entirety of the Church whenever they offer the Liturgy. Further, if the hierarchs don't faithfully serve as stewards of the global Church (oikoumene), no one will because no one else can. What we should all appreciate, regardless of any of the documents or other outcomes of this Council, is the determined effort led by the patriarchs, especially by the Ecumenical Patriarch, His All-Holiness Bartholomew, to overcome all manner of impediments so that this distinctive expression of stewardship of the worldwide Church could be exercised. It had been hundreds of years since it was so manifest – because it is, as expressed in the icon of Pentecost, a stewardship function which can only be exercised in the Spirit, in council and solidarity with others.

Stewardship of the Gift of Unity through Conciliarity

We can glory in the expression of this Pentecost-enlightened Church because it shows us the need for stewardship expressed as conciliarity. If, as the Council theme resonating the Kontakion of St. Romanos indicates, "He called all to unity," maybe this is the very image of the Church of Christ we so desperately need; especially as communities and collaboration collapse - sometimes in violence in an individualistic and secular age. International, national, jurisdictional, regional and local - all of the other levels of life in Christ - need the discovery of this conciliar dimension of stewardship and mission in the Church. Perhaps the stewardship of our very souls relies not just about our-selves, or what we do even in serving others in the Church, but through the very relationship and union with God the Trinity, and with others in holy communion in love.

Essential, then, to the stewardship of the Church is this search and longing for unity. This will lead each of us, especially the shepherds, to repentance – as we realize the disruption of the unity in each of our Church circles. Only

repentance and truth can bring healing and restoration. Efforts to bring reconciliation, though imperfect, in the Great Council exemplify the hierarchical role of calling us to the dialogue, and if necessary, repentance that leads to unity – true among Patriarchs, within national churches, down to the family level. The world will know the love of Christ when He sees us love one another, and reconcile with one another.[iv]

As with the stewardship of any important ministry in the Church, unity cannot accomplished solely by individuals. Rather, an effort to gather the Church in the oikumene assumes a global vision and multinational strategic planning and practical execution. As anyone hanging around the Orthodox for a short time may have observed, gathering the Orthodox for anything beyond eating a meal can be a challenge! Gathering theologians, media support, people gifted with multi-lingual skills to address staffing needs, hospitality concerns, etc. this was a herculean task. Perhaps most daunting was the challenge to firmly and fairly address the concerns of all the Patriarchs and their delegations, not the least of which was the patience required to address (even to the final moments before convening the Council) the concerns and reluctance of those who opted not to attend. Even choosing a safe and accessible site was inspired – in light of the bombing of the Istanbul Airport on the very day that many of the Hierarchs were traveling home at the end of the Council. And I'm sure that there will be a few stories in the days to come of other near-misses and events that managed to find resolution so that these men, called by God, could actually sit down and begin to address, as faithful stewards, the global needs of the Church throughout the world.

A Moment in History?

I can recall, as a youth, hearing wisps of information about the Second Vatican Council which was taking place and how it would change forever the life of the Catholic Church. What could not have even been anticipated made history – beyond anyone's imagination.[v] Is it possible that something of similar great importance is in store for the Orthodox Church? In the words of our Metropolitan Antony of Hieropolis,[vi] "This Council will be part of the history of the modern world."[vii]

All I can say is it's about time. God's time. God takes His time often taking millennia to act - but when He does, big things happen. This is a new beginning. As the Hierarchs of the Orthodox Church around the world get exercise their profound ministry as stewards of the whole Church in Orthodoxy, we will have a new glimpse of the icon of the Church for Pentecost. In a sense, the Apostles in the icon can now be flanked not only by the Fathers and Hierarchs of the previous ages - but now we can see, sharing in that glory as stewards of His Church, our own Hierarchs, assuring us that our Church is not only one with that Church of Pentecost, the Councils, and the Saints, but expressed in a powerful, new, visual image in our own age. Ω

By Fr. Robert Holet

[iv] Jn. 13:35

- [v] Some would argue for better, others, for worse.
- [vi] Presiding Hierarch of the Ukrainian Orthodox Church of the USA and Diaspora
- [vii] http://pemptousia.com/video/metropolitan-of-ierapolis-antony-this-synod-will-be-part-of-the-history-of-the-modern-world/

[[]i] Of course, in the Orthodox view, the Pope is first and foremost the Bishop of Rome, and the scope of his pastorship extends to a degree as Patriarch of the West (but never replacing a local bishop). Some popes recently have eschewed the 'Patriarch of the West' title, notably His Holiness Pope Benedict. For one Orthodox take on this, see http://www.orthodoxytoday.org/articles6/HilarionPope.php But the papacy is globally recognized in the Roman Church as a 'Universal Pontificate', effectively making him the steward of the entire Church.

[[]ii] Among the most pressing needs are those of the Syrian and middle-Eastern Churches due to the war and persecution in their lands, as well as the suffering in Ukraine due to civil unrest and its accompanying ecclesial issues.

[[]iii] The diptychs record the names of rightly ordained bishops in Communion with the Church, as successors to the apostles, and for whom prayers are offered, especially in the Divine Liturgy.

UKRAINIAN ORTHODOX EPARCHY OF AUSTRALIA AND NEW ZEALAND – 18th REGULAR SOBOR

The hierarchs, clergy and faithful of the Eparchy of Australia and New Zealand gathered at Pokrova -Protection of the Mother of God - Parish in Flemington (Sydney), New South Wales, Australia on 9-10 July. The Sobor meeting itself was preceded by meetings of the Eparchial Council, the Consistory and a short clergy conference. The participants of the Sobor represented all the parishes of the Eparchy. Metropolitan Antony, prime hierarch of the Ukrainian Orthodox Church in Diaspora, opened the Sobor with prayer and asked the other two hierarchs - the Eparchial Ruling Hierarch, Archbishop Ioan and His Grace Bishop Daniel, member of the Council of Bishops of the Church in Diaspora - to join him in blessing the Sobor.

The Metropolitan spoke about the extreme importance of the Sobor in the life of Christ's Holy Church. The Church, by the Will of her Founder – our Lord Himself – has the responsibility to continue carrying out the effort assigned to it through the Holy Apostles – "to bless people and lead them to God's Heavenly Kingdom." At the Sobor we are the Church, the One Body - the Body of Christ. As we gather at the Sobor we are reminded of our responsibility of love and work, so that our Church will illuminate the faithful with Christ's Truth and give them the strength of salvation. The participants of the Sobor represent the fullness of the Church and filled with the Grace of the Holy Spirit, they must seek answers to all the questions and problems of contemporary society. He called all present to allow the Grace they received through their Baptism and Chrismation and through all the Holy Sacraments of the Church, to be the guiding light of all they think, say and do during the discussions of the Sobor.

Archbishop loan welcomed all the participants of the Sobor and asked for their sincere effort to make decisions during the Sobor, which will have positive effects in the lives of the faithful members of the Church and those to whom the Church ministers throughout society. He asked for continued prayers for the Church and faithful in Ukraine and for the nation itself during the difficult and dangerous circumstances presently being experienced by the invasion of the Eastern Oblasts.

Bishop Daniel addressed the Sobor reflecting upon the importance of active participation of each parishioner and parish family in the living Presence of Christ. The bishop called upon those in attendance to be attentive to the Voice of Christ, Who calls us to minister via new methods of outreach means in the 21st century.

Protopresbyter Mykola Serdiuk, President of the Consistory and Anatolij Zhukiwsky, Consistory Treasurer were elected as the Chairs of the Sobor plenary sessions and

effectively led the presentation of all the reports to the Sobor from various officers and bodies of the church administration, which covered the life of the Church over the previous six years since the last Sobor. Although the Sobor is supposed to convene every three years, the 2012 Sobor was postponed for various reasons. The officers elected at the 17th Sobor remained in office, administrating the life of the Eparchy. The discussion of

the reports was very open and positive providing direction for the administration elected at the present Sobor in its work for the coming three years. Of particular importance was the necessity of concentrating of the youth of the Church and reaching out to the thousands of Ukrainian immigrants who have arrived in Australia since the break-up of the Soviet Union and the Independence of Ukraine in the last decade of the twentieth century.

The Sobor nominations committee presented its report nominating the following individuals, who were elected unanimously:

EPARCHIAL COUNCIL HEADED BY METROPOLITAN ANTONY: Archimandrite Onufrey, V. Rev. Wasyl Kasyan, Deacon Walter Slaven, Olga Buchanan, Peter Mowczan, Nadia Namuren, Matushka Iryna Kvasniuk and Bohdan Dajuk

CONSISTORY: Rev. Fr. Michael Solomko, President, V. Rev. Evgen Kvasniuk, Vice-President, Rev. Fr. Michael Smolynec, Member, Matushka Halyna Kasyan, Secretary, Volodymyr Woytowych, Treasurer. Alternate – Payle Zelinska

CHURCH COURT: Archimandrite Onufrey, Olga Buchanan and one more clergy to be appointed by the Metropolitan at a later date.

AUDIT COMMISSION: Deacon Walter Slaven, Ivan Zhuravel and Bohdan Wolodymyriv.

These elected officers were inducted to office following Divine Liturgy on Sunday following the Sobor.

During the Sobor sessions, His Eminence Archbishop Ioan, due to his advancing age and illhealth, submitted his resignation to Metropolitan Antony requesting retirement from all his Archpastoral responsibilities in the Church of the Diaspora. He stated that he simply cannot fulfill all the responsibilities and expressed his gratitude to Protopresbyter Mykola Serdiuk and his wife, Matushka Taisa and all the faithful of the Eparchy for their continued efforts in Christ's Vineyard.

Metropolitan Antony responded expressing deep gratitude to His Eminence for the 15 years of service he had given to the Eparchy of Australia and New Zealand and for the 60 years that he has devoted his life to Christ's Church beyond the borders of Ukraine. The Metropolitan fondly recalled the time just prior to his consecration, when Fr. loan visited South Bound Brook, NJ, the center of the Ukrainian Orthodox Church of the USA for meetings with then Metropolitan Mstyslav. The Metropolitan was very moved by the humility of this priest, who said he did not feel worthy of being consecrated. He advised the young priest before him to count upon the Grace he would receive during his consecration and he will be strengthened by it for all his episcopal service. The Metropolitan assured Archbishop Ioan of his continued prayers for him and asked the faithful to do the same.

Following Divine Liturgy on Sunday morning, Metropolitan Antony addressed Protopresbyter Mykola Serdiuk and expressed the sincere gratitude of all the clergy and faithful of the Eparchy for his twenty years of service in leading the Eparchy as President

of the Consistory. The Metropolitan recalled the ten years he served as the Eparchial Ruling Bishop and their combined efforts to successfully unite the two existing Ukrainian Orthodox jurisdictions. His Eminence stated that Fr. Mykola had already received all the priestly elevations for his devoted service to Christ's Church and shared that he had adopted an ancient practice in such situations, which was the awarding of an icon of Christ "not made by human hands". It is the image imprinted on a towel given to our Lord as he was forced to carry his cross to the Crucifixion. He wiped the perspiration from his face and the image remained. It has been, throughout history, a source of healing for thousands of people. The Metropolitan announced that the icon has been ordered and will be presented to Fr. Mykola during his next visit to the Eparchy. The hierarchs, clergy and faithful all responded to the Metropolitan's declaration of "Axios" - "he is worthy".

The host parish sponsored a banquet in the parish social center following Liturgy, which gave the opportunity for the delegates to express their gratitude to the community organizations that made significant contributions to cover the cost of the Sobor: the Karpaty Credit Union, the Dnister Credit Union and St. Nicholas Parish, Brisbane, Australia.

Larissa Bulya is St. Peter Mohyla Award Recepient Лариса Булига нагороджена орденом св. Петра Могили

В Українській православній семінарії св. Софії при Консисторії Української Православної Церкви США в Сомерсеті, Нью-Джерзі, 25 липня відбувся приємний вечір – проводжали на заслужений відпочинок багаторічну завідувачку бібліотеки Ларису Булигу. На вечір прийшли Митрополит УПЦ США і УАПЦ в діяспорі Антоній, священики, семінаристи, працівники Консисторії, члени сімї і приятелі бібліотекарки.

Митрополит Антоній привітав Ларису Булигу і розповів про її багаторічну діяльність. Бібліотека має богословський, історичний, літературний та інші відділи, береже численні стародруки, має електронний каталог, у якому вже є кільканадцять тисяч назв. Бібліотека надала щедру допомогу книжками Острозькій академії, іншим вищим школам України, подарувала Музеєві «Кобзаря» в Черкасах серію «Кобзарів» Тараса Шевченка, виданих за кордоном СРСР.

Присутні кілька разів співали Ларисі Булизі «Многая літа», подарували квіти, а вдячні семінаристи піднесли ікону.

Головною подією вечора стало нагородження завідувачки бібліотекою орденом св. Петра Могили, яким УПЦ США нагороджує за визначні заслуги в культурній та освітній сфері. Орден вручив Митрополит Антоній.

Собор єпископів УПЦ США встановив у 2015 році кілька церковних нагород, зокрема ордени св. Рівноапостольного князя Володимира, св. Рівноапостольної княгині Ольги, св. Бориса і Гліба, св. Іова Почаївського, а також св. Петра Могили, якого удостоєна Лариса Булига.

Лев Хмельковський

At St. Sophia Ukrainian Orthodox Seminary, Somerset, NJ, on July 25th great evening event took place – earned retirement of Larissa Bulya, after long service as librarian. Metropolitan Antony of the UOC USA and Diaspora, priests, seminarians, coworkers, family and friends – all came to the event.

Metropolitan Antony greeted Larissa Bulya and summarized her years long work. Library now has theological, historical, literature and other sections, many ancient prints, online catalog with thousands of items. The Library helped with books Ostrozh Academy and other higher education institutions. It donated to the "Kobzar" Museum a collection of Kobzars printed outside of SSSR.

All present many times sang "Many Years" to Larissa, brought her flowers and seminarians with much appreciation presented her with an icon.

The highlight of the evening was granting of the St. Peter Mohyla award to the librarian, which UOC of USA awards for the exceptional service in Cultural and Educational sphere. The award was presented by Metropolitan Antony.

In 2015 the Council of Bishops of the UOC of USA set different types of church awards, which include St. Volodymyr Equal-to-the-Apostles Award, St. Ol'ha Equal-to-the-Apostles Award, Sts. Boris and Hlib Award, St. Job of Pochaiv Award, as well as St. Peter Mohyla Award which is granted to Larissa Bulya.

Lev Khmelkovsky

Свято Пятидесятниці і відзначення 65 річниці заснування громади Святої Тройці в м. Чіктовага, Нью-Йорк

Напередодні дня Святої Пятидесятниці Преосвященніший Владика Даниїл прибув до парафії Святої Тройці в м. Чіктовага Нью-Йорк. Ранком в суботу 18 червня Владика Даниїл відслужив Святу Божественну літургію Поминальної Троїцької суботи в Святотроїцькому храмі. Під час поминальної служби Преосвященніший Владика молитовно згадав всіх спочилих ієрархів та священників Української Православної Церкви США і також парафіян Святотроїцької парафії які відійшли у вічність. Преосвященніший Владика привіз мощі святих з Києво- Печерської Лаври для поклоніння які знаходилися в храмі всі дні святкування. Після служби Божої Владика Даниїл разом з настоятелем храму о.Юрієм Касьяновим та семінаристами відвідали місцевий цвинтар помолились і побували на могилах парафіян спочилих у Господі.

А в вечері того дня в храмі убраному зеленим віттям в честь Святої Пятидесятниці торжественно було відслуженно Велику Вечірню Преосвященнішим Владикою Даниїлом в співслужінні настоятеля храму о.Юрія Касьянова і о.Володимира Заблоцького (священника АПЦ). Владика по закінченню вечірньої сказав надихаючу і повчальну проповідь.

Вранці, в неділю 19 червня в День Святої Пятидесятниці двері церкви були широко відкриті чекаючи Преосвященнішого Владику Даниїла та численних гостей. Владика Даниїл в супроводі чотирьох семінаристів (Миколи Зомчака, Ігора Процака, Михайла Бокала та Юрія Бобка) прибув до Свято-Тро-

їцького храму де його зустручали діти з квітами та сердечними вітаннями і з словом від імені громади говорила доктор Зіна Гайдучок, а потім Владику вітав в настоятель о. Юрій Касьянов.

В свою чергу Владика Даниїл подякував за привітання і від усієї душі привітав всіх парафіян з святом Пятидесятниці, днем Святої Тройці і з юбілеєм заснування громади з її 65 -літтям та з днем Батька. З співом «Царю Небесний» почалася святкова Божественна Літургія. Владиці співслужили настоятель храму о. Юрій Касьянов та декан о. Ігор Креховецький з м. Рочестер. Владика в своїй проповіді вділяв багато уваги на милосердя, на допомогу потребуючим і любові до ближнього і про силу Духа Святого.

Після коліннопреклонних молитов і відпусту і співу многоліття Преосвященніший Владика Даниїл вручив нагороду: орден Святого Рівноапостольного князя Володимира - пану Володимиру Побивайло , за його багаторічну роботу на благо парафії з самого початку заснування громади і до сьогоднішнього дня, а також вручив Благословенні грамоти активним членам громади.

Після служби Божої святкуваня продовжилося банкетом в церковній залі та концертом.Під час банкету голова управи Віктор Зибай привітав всіх з святом Пятидесятниці і юбілеєм 65 річницею заснування громади і подякував Владиці Даниїлу, священникам, семінаристам і всіх присутніх від імені громади Святої Тройці.

UOC of the USA 2016 Mission Team Visits Two Orphanages in Ukraine

On May 31st, 2016, 8 team members from Ukrainian Orthodox Church of the USA left in the evening hours of the day for a long, but exciting trip to Ukraine for eleven week. This was the first visit for six out of eight team members. This year's team in comprised of: Very Rev. Patrick Powalinsky (UOC Canada), Deacon Paul Cherkas (Holy Archangel Michael UOC parish, Woonsocket, RI), Subdeacon Volodymyr Yavorskyi (St. Sophia Seminary, South Bound Brook, NJ), Andrew Powers (Protection of the Birth-Giver of God Ukrainian Orthodox Cathedral, Southfield, MI), Xrystuna Tyapko (Holy Archangel Michael UOC parish, San Francisco, CA), Julianna Wasyliuk (Holy Archangel Michael UOC parish, Baltimore, MD)

The team has been anxious to visit and assist in any way they could for the past several months since the initial applications were submitted and approved. Extra luggage was taken containing medications, school supplies, gifts from sponsors, toiletries, etc. Children of both Znamyanka (Kirovohrad region) and Puhachiv (Zhytomyr region) orphanages enjoyed the numerous gifts and attention paid to them by the Team members of this year's Mission Team of the UOC of the USA.

There are about 220 children in two orphanages - all with special needs. At first glance, it can be overwhelming to see so many children with Cerebral palsy, Down syndrome, severe paralysis, fetal alcohol syndrome, birth defects and developmental issues. But, the children don't let you dwell for very long on any reservations you might have - their warm greetings and need for hugs and a simple touch of your hand make it easy to be with them. With the funds raised for the trip, the Team was able to hire a group of actors to stage a play for the children. The children, all dressed in their festive costumes (donated by our faithful a few years ago) performed a series of poems and songs for the

Team – and they were amazed by how talented these children are – singing countless songs with great enthusiasm and reciting lengthy poems in Ukrainian.

The two-week period in Ukraine went by quickly with helping to perform physical rehab activities, playing with children, taking them for a pizza at the local Chelintano Pizzeria, scheduling a chocolate fondue theater event, etc. The Team interacted with the children, giving them their gifts and messages from their sponsors, who were not able to come along.

Visiting a local chapel, built with the funds of the donors of the UOC of the USA (raised by Very Rev. Fr. Mykola Krywonos) was a very special time; walking up with children, - holding the hand of a child on either side of us, snuggled up closely to each other - having a cone of ice cream in the evening - these are just a few daily events at both orphanages. The team was exceptionally prepared for the work of serving and hearing from God. Many had their hearts pierced and were changed forever. Our closing team meeting was filled with tears and emotional stories of how each brought the presence of Christ in the lives of kids and refreshed their own understanding of Faith. One Team

member stated: "I am truly blessed to have experienced God's hand working in the lives of those who are "fully committed to Him."

One of other Team members wrote a note stating: "This trip was a life changing experience for me. I was questioning my faith in Christ when I decided to do this trip, through the Team Leaders and the people of Ukrainian orphanages, I realized that I had nothing to question at all my faith did need to be restored it was always there. This experience will stay with me forever. The children in one of the orphanages were able to get to know me and were very comfortable with me by the end of my trip. Everyone is place here for a reason and my reason is meant to serve. I will never forget this experience..."

During the stay at the orphanage, the kitchen staff prepared all meals along with baking fresh bread for the children of the orphanage and the Team. At the suggestion of some of the team members, we invited the older children to our kitchen/dining room where we warmed up the meals (borscht, katlety, holubtsi, mlyntsi) and watched them enjoy this extra special treat.

One of the highlights of the trip was the presentation of a book of poetry, authored by one of the children of Znamyanka orphanage – Valia Nyzhnyk. The publication was possible due to a generous donation by the representatives of local Kirovohrad Disabled Children's Association. His Grace Bishop Daniel, acting on behalf of the local government official and the 2016 Mission Team presented Valia with the first copy of her book and at the same time received a first signed

copy by the author for the library of the UOC of the USA.

Over the last 18 years of the UOC of the USA's support of the orphanages in Ukraine (along with that of the CCRDF – Children of Chornobyl Relief and Development Fund) more than the material support we have provided, the simple act of visiting, laughing, dancing and holding these children has made a deep impact on the lives of not only the children but their caregivers and teachers.

What we have accomplished over the last 18 years with the leadership of the Church's Hierarchs, the Consistory Office of Missions and Christian Charity as well as Youth and Young Adult Ministry, and the support of the faithful of the UOC of USA:

- Purchased a used 22 passenger minivan (heated & air conditioned) to transport children to doctor's visits or for recreational purposes.
- Repaired existing elevators in the building so that children in wheelchairs have easy access between floors.

- Outfitted Montessori activity & rehabilitation rooms.
- Funded salaries for physical therapy & Montessori teachers. The orphanage staff is funded by the Ukrainian government ministry and the additional specialists are funded by our faithful and are considered "volunteer" staff.
- Funded water heaters for bathrooms.
- Refurbished orphanage bakery (with the funds from Holy Archangel Michael UOC – San Francisco, CA)
- Installed new windows throughout the orphanage.
- Built a chapel at Puhachiv orphanage.
- Funded air conditioners for the hallways.
- Generous donations of clothing, diapers, costumes and toys.
- Painted and refurbished rooms and halls in the orphanage.
- Organized Mission teams: College mission groups in the summer and adult teams in December.

For more information about this trip, including photos, please visit the pages of the UOC of the USA web page – www.uocofusa.org

If you are interested in joining the 2017 College Age Mission trip to Ukrainian Orphanages, find out more by visiting the web page.

The feeling of being loved was overwhelming – brought tears to many eyes that morning and the daythe team departed for home. The team felt blessed to have had the opportunity to support and represent the Ukrainian Orthodox Church of the USA on this journey of fellowship, love and hope.

Triple Prayerful Observance at St. Nicholas Ukrainian Orthodox Church (Troy, NY) Over Memorial Day Weekend

the zeal of dedication and spiritual curiosity of St. Photini/Svitlana (the Gospel Samaritan Woman).

Numerous parishioners, along with Nicholas and Michael received the Holy Mystery of Eucharist, thus sharing in the sacred Eucharistic offering and prayer of the entire parish community. The members of the St. Nicholas parish choir prayerfully chanted the responses to the prayers and petitions of the Divine Liturgy.

Following the conclusion of the Divine Liturgy, Fr. Vasyl welcomed the bishop and at the same time informed those in attendance about some health issues that he was experiencing, preparing himself to be admitted to a local hospital for a serious medical procedure. Vladyka Daniel spoke of the importance of prayer, especially the prayer of the faithful for their pastor, who often visits them in hospitals and homes; yet, this time around he is in need of prayerful intercession. The whole parish family gathered around the middle of the church, where Bishop Daniel served the Holy Mystery of Unction, anointing Fr. Vasyl, who was surrounded and embraced by

the love of the entire parish family, his wife Ilona and daughter Solomia.

Once the prayerful intercessions of the Holy Mystery of Unction concluded, the entire congregation processed outside of the parish's temple to the place of the permanent parish memorial, where dozens of names – parishioners of St. Nicholas Ukrainian Orthodox parish of Troy, NY listed - those have served in the armed forces of the United States of America and have sacrificed their lives in the service of their nation. As the Memorial Panakhyda was served each name was read out loud by Vladyka Daniel, Fr. Vasyl Dovgan and Vr. Vasyl Shak (South Bound Brook, NJ). In his short remarks, Bishop Daniel reflected on the sacred notion of ultimate sacrifice for the benefit and protection of others.

The day concluded with a beautiful luncheon prepared by the parish family in honor of Bishop Daniel, Fr. Vasyl and the servants of God Michael and Nicholas, who received the Holy Mystery of Repentance for the very first time that day.

The doors of St. Nicholas Ukrainian Orthodox parish in Troy, NY were widely opened early in the morning hours of Sunday, May 29, 2016 as numerous visitors of the parish family arrived prior to the beginning of the Divine Liturgy in order to observe a triple celebration with His Grace Bishop Daniel leading the liturgical celebrations of the day.

Two young men of St. Nicholas parish community - Michael Ryan and Nicholas have spent several months with the pastor of the community Fr. Vasyl Dovgan in preparation for the Holy Mystery of Confession. The final day of prayerful preparation became even more special with the arrival of His Grace Bishop Daniel in order to preside over the Divine Liturgy of St. John Chrysostom for the Memorial Day weekend. Both Michael and Nicholas approached their pastor at the celebration of the service in order to partake in the Mystery of Repentance. Following the chanting of Gospel reading for the Sunday of the Samaritan Woman, Vladyka Daniel offered an inspiring sermon calling upon those in attendance to challenge their faith and lives with

Memorial Day Observed at the Metropolia Center of the Ukrainian Orthodox Church of the USA

With the chiming of church bells of St. Andrew Ukrainian Orthodox Memorial Church in South Bound Brook, NJ began this year's prayerful observance of Memorial Day at the spiritual center of the Ukrainian Orthodox Church of the USA on May 30, 2016.

Several priests from the area, parishioners of various Orthodox and Catholic communities of the immediate Somerset County/Franklin Township area, along with numerous veterans of the US armed forces gathered around the newly blessed and dedicated memorial to the fallen heroes – Ukrainian-American Veterans Monument in order to offer prayers for those that sacrificed their lives in the service of our nation.

His Grace Bishop Daniel led the Memorial service, while the choir of St. Sophia Ukrainian Orthodox Theological Seminary (South Bound Brook, NJ) students chanted prayerful responses. "Memorial Day is a time to remember those who kept the faith and died in service to our country...It is our duty as Americans

to praise their sacrifice, to bless their memories, to pray for their eternal repose, and to thank God for the freedom they preserve for us." - Bishop Daniel stated in his remarks following the conclusion of the Memorial Panakhyda.

The origins of Memorial Day date back to the Civil War when many cities and towns would set aside a day to remember those who died in the war. Originally called Decoration Day, it was officially proclaimed by General John Logan, commander of the Grand Army of the Republic, on May 5, 1868, and was first observed on May 30 of that year when flowers were placed on the graves of Union and Confederate soldiers buried at Arlington National Cemetery. It 1971, Congress passed a law placing the celebration of Memorial Day on the last Monday in May.

"... As we all know, freedom does not come free. We, of Ukrainian heritage know this well. There is a price that we pay for our freedom. From our ancestors in Ukraine, fighting for their God-given right of freedom to

the modern day American Ukrainians in this county, who because of their heritage, understood the importance of independence and freedom. I am here with you to pay tribute to the thousands of brave Ukrainian-Americans who have answered the call of duty, who have stepped up and paid that price. Many have died defending our freedom. They have paid the ultimate price. Many have suffered debilitating physical and mental injuries in defense of freedom. We owe them more than we can ever give them for their sacrifice. Today, I bow my head before you in gratitude for your service and witness, for your willingness to ensure the bright future for our next generations..." continued Vladyka Daniel addressing a group of participants of this year's Memorial Day liturgical services.

A memorial flower wreath was laid in front of the monument by the representative of the Ukrainian American Veterans Matthew Koziak and Bishop Daniel on behalf of the Ukrainian Orthodox Church of the USA.

Joint Committee of Orthodox and Catholic Bishops Meets in New Hampshire

In response to our Lord's prayer to His Father regarding His disciples "that they be one as you and I are one" (John 17:22), the Joint Committee of Orthodox and Catholic Bishops was established in 1981 by the Standing Conference of Canonical Orthodox Bishops in America, now the Assembly of Canonical Orthodox Bishops of the United States, and by the United States Conference of Catholic Bishops. This committee was the first formal gathering of Orthodox and Catholic bishops blessed and supported by both churches.

On May 22-24, 2016 gathered at St. Methodios Faith and Heritage Center in Catocook, New Hampshire 15 Orthodox and Catholic bishops gathered for the annual meeting, addressing and reviewing joint pastoral initiatives of both Orthodox and Catholic Churches in the United States of America and throughout the world.

The second day of meetings started with the liturgical Mass according to Latin tradition served by His Eminence Cardinal Sean O'Malley, Archbishop of Boston, MA. Cardinal O'Malley serves as a chairperson of Catholic Delegation. Other members of Catholic delegation were Archbishop of Indianapolis – Most Rev. Joseph W. Tobin, CSsR; Archbishop of Detroit - Most Rev. Allen Vigneron; Bishop Emeritus of Orange – Most Rev. Tod D.

Brown; Bishop Emeritus of Gary – Most Rev. Dale Melczek; Bishop of Phoenix – Most Rev. Thomas J. Olmsted; Bishop of the Eparchy of Newton – Most Rev. Nicholas J. Samra, as well as director of the US Conference of Catholic Bishops Ecumenical and Interreligious Affairs – Rev. Ronald G. Roberson, CSP.

The hierarchs of both churches worked through a comprehensive agenda, addressing various social and moral issues of our society. Moreover, the hierarchs discussed and addressed the most recent encyclicals of Pope Francis, Laudato si' and his apostolic exhortation, Amrois laetita; as well as the statements delivered by His All-Holiness Ecumenical Patriarch Bartholomew and Pope Francis during their visit to the island of Lesbos. In addition, the bishops reviewed a presentation on the upcoming Great and Holy Council of the Orthodox Church

During the second day of meetings, the hierarchs participated in the Divine Liturgy of St. John Chrysostom, which was served by His Eminence Metropolitan Methodios of the Greek Orthodox Metropolis of Boston, MA. His Grace Bishop Daniel of the Ukrainian Orthodox Church of the USA delivered a reflection following the liturgical service.

The delegation of the Orthodox Church consisted of His Eminence

Metropolitan Methodios (Greek Orthodox Metropolis of Boston), His Grace Bishop Andonios (Greek Orthodox Archdiocese of America), His Grace Bishop Demetrios (Greek Orthodox Metropolis of Chicago, IL), His Grace Bishop Daniel (Ukrainian Orthodox Church of the USA), His Grace Bishop Alexander (Diocese of Ottawa, Eastern Canada and Upstate New York - Antiochian Orthodox Christian Archdiocese of North America), His Grace Bishop John (Russian Orthodox Church in the USA), His Eminence Archbishop Nicolae (Romanian Orthodox Archdiocese in the Americas), His Eminence Archbishop Melchisedek (Diocese of Pittsburgh and Western Pennsylvania – Orthodox Church of America) and Archimandrite Nathaniel (Director of Inter-Orthodox and Ecumenical Relations of the Greek Orthodox Archdiocese of America) and Very Rev. Fr. Thomas Fitzgerald (Greek Orthodox Metropolis of Boston).

During the course of the meetings, the bishops discussed the present ecclesiastical situation n various regions throughout the world, especially reflecting on the Middle East and Ukraine. The committee concluded its work with the finalized statements on the Mission of the Joint Committee as well statements of a humanitarian crisis in the Middle East and expressed wishes and prayers for the Holy and Great Council of the Orthodox Church.

Teenage Conference Encampment – Spiritual Success Again

The second session of the Ukrainian Orthodox Church Camping Ministry, Teenage Conference, convened at All Saints Camp from July 10-23, 2016 forging into yet another year of spiritual success! Campers and staff joined together in the spirit of "Faith, Hope and Love", the TC 2016 theme.

The theme was woven throughout the fabric of the program from workshops, to games to the Ukie Olympics. Who is Christ? Where do we meet Him? What does this mean for salvation? These questions and more were explored, discussed and expanded upon. The camp welcomed various guest speakers, who thoroughly engaged their

audience with workshops related to the theme as well as interactive Hot Topics sessions with the spiritual fathers of the encampment (Very Rev. Fr. John Harvey; Very Rev. Fr. Bohdan Hladio).

On Tuesday morning, July 19th – His Grace Bishop Daniel, accompanied by Fr. Vasyl Pasakas arrived to All Saints Camp for a day of spiritual reflection and conversation with the campers. Being welcomed with a traditional bread and salt by the campers and counselor of the Camp, Vladyka Daniel spoke to the participants of Teenage Conference about the importance of a CHOICE – a decision making process in a

life of a Christian who strives for perfection.

Prior to Vladyka Daniel's arrival – the Ukie Olympics concluded yet another year of spiritual and physical fun activities at the Camp. Later in the day the campers took part in a great presentation on Christian Stewardship, led by Very Rev. Fr. Robert Holet.

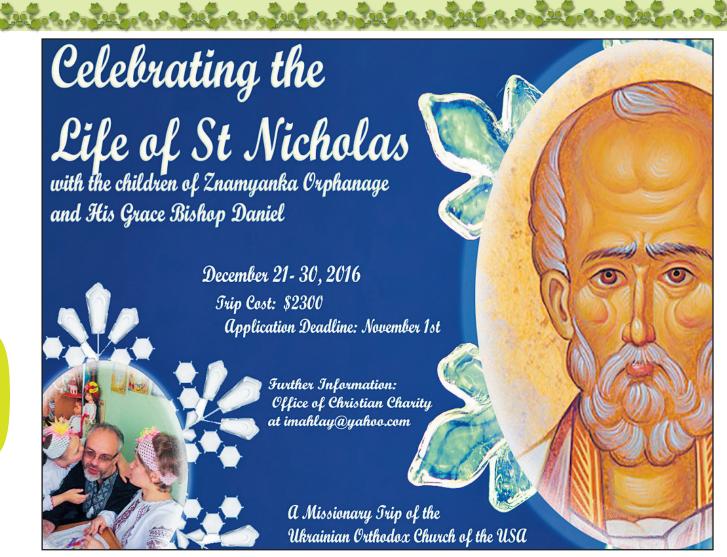
Teenage Conference is a program for teenagers 13 -18 and will take place next year from July 9th – 22nd. For more information contact the Office of Youth & Young Adult Ministry at uocyouth@aol.com. The third session of our camping ministry, Mommy & Me/Daddy & Me begins on August 1st.

2016 Winter Mission Trip to Ukrainian Orphanage

With the blessing of the Council of Bishops, the Consistory Office of Christian Charity in cooperation with the Office of Youth and Young Adult Ministry of the Ukrainian Orthodox Church of the USA announce the date for the winter missionary trip to Znamyanka Orphanage for the faithful of our Church.

This trip will take place 21-30 December, 2016

The cost of the Mission Trip, which includes the flight, in country travel, lodging and food, is \$2,300 (travel to and from New Jersey is NOT included).

His Grace Bishop Daniel will lead this trip as a spiritual father with the aim of sharing in the Love of Christ, through the prayerful celebration of ministry of Holy Wonderworker Nicholas and to provide time and aid to the orphanage adopted by our Holy Church. The faithful participants are given an opportunity to deepen and live their faith through love, experience and action. The children of Znamyanka orphanage are truly the brethren of which Christ speaks in Matthew chapter 25

verse 40, the least, the most in need. It is a multi-building facility. The team will stay on-site at this orphanage.

Enclosed you will find applications for the trip. If accepted for the mission team, the participant will be notified within 5 days of the Application Due Date and receive a packet with materials instructing them how they can raise the funds needed for the trip, schedule and further instructions.

The deadline for applications is November 1, 2016 - however, we encourage you to apply ASAP.

If you are interested in the trip, you should begin passport processing immediately in the event you are chosen for the team. Applicants are not guaranteed a spot on the team until notified of their acceptance.

You may contact Protodeacon Ihor Mahlay at **imahlay@yahoo.com** for answers to any questions.

Your application is requested to be submitted by November 1, 2016.

Ukrainian Orthodox Church Pilgrimage to the HOLY LAND

with Bishop Daniel

November 9- 19, 2016

\$3,095 Land and Air from JFK

For More Information Contact: Select International Tours at 800-842-4842

www.selectinternationaltours.com

Bishop Daniel

Christ the Pantokrator in dome of Melkite Church of the Annunciation

Via Dolorosa

DAILY ITINERARY

Wednesday, November 09 – Day 1 - Depart USA on an overnight flight to Tel Aviv

Thursday, November 10 - Day 2 Arrival Tel Aviv - Transfer to Sea of Galilee

Upon arrival in Tel Aviv the group is met by our Orthodox tour escort who will accompany the group for the entire trip in the Holy Land. We are transferred to the Sea of Galilee area for an overnight. Open buffet dinner at the hotel. (D)

Friday , November 11 – Day 3 Nazareth – Cana – Mt. Tabor

Open buffet breakfast. We proceed to Nazareth, visiting the Greek Orthodox Church of the Annunciation and Gabriel's Well. We visit the Nazareth Synagogue, see Mt. of Precipice and walk along Blessed Mary's route from the Orthodox Church to the Basilica of Annunciation. Next we visit Cana of Galilee including the Greek Orthodox Church, where we see two of the six jars that Jesus used in the first miracle of turning water into wine for the wedding feast. Our final stop is Mt. Tabor to pray at the Greek Orthodox Monastery of Transfiguration. Dinner and overnight Sea of Galilee. (B.D.)

Saturday , November 12 – Day 4 Ministry on the Sea of Galilee

Open buffet breakfast. We start the day early with boat ride on the Sea of Galilee. Our visit continues with a visit of the ancient Synagogue where Jesus preached. Our next visit is to the Mt of Beatitudes and the Church of the Multiplication of Fish and Loaves where we see the fabulous Byzantine Mosaic showing the five loaves and the two fish-the same caught in the Galilee and partaken of by Our Lord and the Holy Apostles. We enjoy lunch of St. Peter's fish in a local restaurant. We visit St Peters Primacy Church and the Valley of the Doves at the foot of the Arbel cliff, here is the ancient highway on the Via Maris leading from Mediterranean Sea to Damascus and is part of the route

taken by Jesus from Nazareth to Sea of Galilee – part known as the Gospel Trail. Dinner and overnight in the Sea of Galilee area. (B.L.D.)

Sunday , November 13 – Day 5 Caesarea- Ein Karem- Jerusalem

Open buffet breakfast. We then visit the Greek Orthodox Church at Capernaum for Divine Liturgy with the local Orthodox faithful. This morning depart for Caesarea travelling along the Plains of Sharon. We have a guided tour that includes the Theatre, Herod's Palace, Hippodrome Port and Aqueducts. Enjoy a coffee stop in a café on the shores of the Mediterranean Sea. We drive to Ein Karem to see St John Ba Harim "birthplace of John the Baptist", Mary's Spring where Mary came to share the good news announced to her by the Archangel Gabriel with Elizabeth, her cousin, the mother of John the Baptist. Arrive Jerusalem for dinner and overnight. (B.D.)

Monday, November 14, Day 6 Jericho to include Mt of Temptation – Dead Sea - Jordan River

After buffet breakfast we take a full day excursion to the city of Jericho, the oldest continuously inhabited city in the world. We take a cable car to the Greek Orthodox Monastery at Mt of Temptation for a visit of the Monastery – from here you will have a great view over Jericho – Dead Sea, Mt Moab and Mt Nebo in Jordan. Then we take a swim in the mineral rich waters of the Dead Sea. Stop at the Jordan River Baptismal site at Bet Arabah. Return to Jerusalem for dinner and overnight. (B.D.)

Tuesday, November 15 - Day 7 - Bethany, Bethlehem - St Sabas - Shepherd Field

Open buffet breakfast. Start our visit this morning with the Greek Orthodox Church at Bethany marking the place where Jesus met the Sisters, at the entrance of the town, followed by a visit to the Greek Orthodox Church built over Lazarus tomb (TBC). We have the day in

A word about Select International Tours....

Select International Tours received the prestigious 2016 IMPACT AWARD from the Faith Travel Association as the most innovative and impactful US travel company in the faith based travel niche.

Since 1987 we have organized group travel for thousands of groups to the Holy Land, Europe, Canada, USA and Mexico.

Our network of contacts, guides, destination knowledge and in depth travel experience ensures you highest quality travel at reasonable prices.

For more than 28 years we have earned a reputation for integrity, reliability and value. We deliver what we promise!

Enjoy and relax when you travel with Select International Tours.

Bethlehem to visit the Church of Nativity and celebrate Divine Liturgy. We visit the Shepherd field (Orthodox Church) followed by lunch on your own. Men will visit the Monastery of St. Sabas in the desert (TBC), while women have shopping time in Bethlehem at the Kando family store and also the Palestinian Heritage Center where we see the traditional crafts made by local women. Tonight we walk the Cardo to the Church of the Holy Sepulcher where we participate in the Divine Liturgy starting at midnight. Overnight in Jerusalem. (B.D.)

Wednesday , November 16 - Day 8 Jerusalem - Mt Olives - Mt Zion

Ascend Mt of Olives visiting the Ascension chapel, then walk down the walk down the Palm (Willow) Sunday road stopping at the church of Mary Magdalene. We visit the Garden of Gethsemane and the Grotto of Gethsemane built at this holy place. On route to Mt Zion we pass St. Stephen Church marking the area where the first Christian Martyr was stoned to Death. Lunch is on your own, after which we visit St Peter in Galicantu, Upper Room, King David's Tomb and Dormition Abbey. Tonight we have dinner at a local restaurant and overnight in Jerusalem. (B. Special Dinner.)

Thursday, November 17, – Day 9- Patriarchy – Holy Sepulcher – Wailing Wall- St Ann's Church – Monastery of the Cross

Open buffet breakfast. We participate in the Divine Liturgy at the Patriarchate of Jerusalem. Today we visit the Old City including Ecce Homo, a church and convent along the path (Via Dolorosa), where Pontius Pilate presented the tortured Christ to the masses and washed his hands of him. We will see the prison where Christ our Lord was tortured and humiliated with a crown of thorns before he was forced to carry his cross along the Via Dolorosa-the Path of Suffering. We enter the Church of the Holy Sepulcher, which is so large that both the Golgotha (the site of Crucifixion) and the Holy Tomb of Christ are located here. Continue to the Pools of Bethesda and the Wailing Wall. Overnight and dinner in Jerusalem. (B.D.)

Friday, November 18, Day 10 Jerusalem – Jaffa – Tel Aviv Airport

Following breakfast we have a leisurely morning and late check out of the hotel and lunch on our own. We drive to Lod to see the burial site of St. George the dragon slayer. Tonight we have dinner in the Mediterranean port of Jaffa before we head out to the airport for the flight home. (B. Special dinner)

Saturday, November 19, Day 11 – Tel Aviv- USA

This morning we are transferred to the airport for our flight home.

YOUR COMPREHENSIVE TRAVEL PROGRAM INCLUDES

- Round trip air JFK/TEL AVIV/ Istanbul/ JFK on Turkish Airlines
- Airport taxes and fuel surcharges of \$ 500.00(subject to change at the time of final payment)
- Hotels with breakfast and dinner daily (beverages are not included with dinner)
- Lunch of St. Peter's Fish at the Sea of Galilee
- Dinner in Bethlehem with beverages
- Farewell dinner in Jaffa with beverages
- First class and deluxe hotels 9 nights
- · Air conditioned deluxe motor coach
- · English speaking Christian guide
- · Private deluxe bus
- All Entrance fees as per the itinerary
- Porterage at all hotels for one suitcase per person
- Meet and greet at Tel Aviv airport
- Spiritual program
- Select International tours travel portfolio

Price does not include:

- Personal expenses
- Travel Insurance (highly recommended)
- Beverages at meals
- · Airline luggage fees
- Lunches
- Church donations
- Anything not mentioned above
- Gratuities for the guide/driver and hotel staff of \$150.00 will be added to your invoice.

GENERAL TERMS & CONDITIONS: Pilgrimage to Holy Land with Bishop Daniel

<u>Deposits and final payment:</u> A <u>deposit of \$500.00</u> per person by check should accompany the registration form along with your optional insurance payment and a copy of your passport picture page by <u>August 4</u>, **2016. Final payment is due by September 9, 2016.** Please mail your payment to: Select International Tours, 85 Park Ave., Flemington, NJ 08822 ATT: Susan Prendergast 800-842-4842, susan@select-intl.com.

Your passport must be valid at least six month after the date of the trip return. Reservations will not be processed until we have passport copies. Prices quoted are based on cash payments. Cash prices \$3,095.00 for the complete package, \$2,095.00 land only (air not included), \$595.00 single supplement (in room by yourself) Credit card payments are: \$3,250.00 for the complete package, \$2,195.00 for land only, \$625.00 single supplement. Airline, seating and special requests: The seats are assigned by the airlines. We do not reserve specific seats. You may change your seat, provide mileage program information and passenger contact information directly with the airlines once the ticket numbers are received. (approximately three weeks prior to departure). All special needs and requests due to medical or dietary restrictions must be requested in writing at least 60 days prior to departure. Business class and premium coach seats are available upon request as are add-ons from your hometown airport.

<u>Single supplement:</u> A limited number of single rooms are available at an additional cost of \$595.00 per person cash payment. Prices are based on two people per room. We do not GTD room mates but will do our best to connect you with a possible share.

<u>Land Only Option:</u> \$2,095.00 per person cash price. Land only services start and end at the hotels, unless you are able to meet the group at the airport, and do not include airfare.

Baggage: Each participant is permitted to check (1) suitcase weighing no more than 50 lbs., and one small carry-on bag on the plane. Airline baggage fees are

Not responsible for changes in group air.

not included. Please check the specific baggage fees on the airline website.
Tour Cancellation Policy: \$350.00 non-refundable. 90-60 days before departure a total of \$500.00 is non-refundable. Within 60 days of departure all payments are non-refundable regardless of reason for cancellations. All cancellations must be in writing. Unused portions of the trip are not refundable. We strongly urge you to purchase Trip Cancellation/Travel Insurance at an additional \$194.00 per person for Deluxe Basic Coverage policy, which provides protection if you need to cancel due to illness or job loss only or Cancel for Any Reason policy, which we recommend at \$294.00 per person, based on trip cost of \$3,095.00 Additional details and policy information may be found on our website at: www.selectinternationaltours.com, home page under the useful information tab-insurance. The insurance premium must be received with the deposit.

Pricing: Prices are based on a minimum of 15 passengers traveling & payment by cash or check. Fuel surcharge and taxes are subject to change at time of final invoicing.

Responsibility: Group Leaders and Select International Tours, and or any travel agency and supplier in connection with this travel program are not responsible for any illness, injury or loss to person or property, any delay, inconvenience or extra costs incurred due to the delay or cancellations caused by weather or events beyond anyone's control. Details of the program, hotels, airports and airlines are subject to change based on events beyond the tour company's control. All other terms and conditions are as per our website, www.selectinternationaltours.com. Travel documents will be mailed out approximately 3 weeks before departure date.

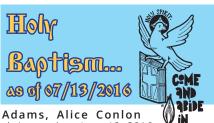
<u>Shipping & Handling:</u> \$15.00 per person - not included in package price will be added to each invoice. Your invoice will confirm the trip registration.

REGISTRATION/CONSENT FORM:

Pilgrimage to Holy Land with Bishop Daniel November 9-19, 2016 (Attn: Susan)

Please complete this form and mail it to Select International Tours, along with your deposit, insurance premium, and a copy of your passport picture page.

Last Name:	First Name:	Middle Name:	
Street Address:			
		Zip Code:	
Home Phone:	Cell P	hone:	
Email Address:	Land only:	☐ Need help with flights from	
Medical/Dietary Needs	(Starts/ends at he	otel, no airfare)	
		gs allow for electronic communication originating from susan@select-intl.com	
Room: (check one) Single (1 Bed	l) Double (1 Bed, 2 People	) Twin (2 Beds, 2 People) Triple (3 Beds)	
Name of Roomate(s):			
		for my initial deposit.	
I am purchasing trip cancellation	n/travel insurance:Yes	No, I decline*. Enclosed is \$	
Deluxe Policy orCan	cel For Any Reason Policy (Insurand (not available in NY State)	ce available only to people residing in the U.S.)	
outlined on this page and on the compatravel insurance for my protection and	any website: www.selectinternationaltour	Il Select International Tours & Cruises' TERMS AND CONDITIONS a rs.com. I also understand that (SITC) highly recommends purchase of unnot be waived for any reason. By declining to purchase travel insurance covered by the travel insurance.	
Signature:		Date:	

chrismated on June 19, 2016 in Holy Ghost Church, Coatesville, PA. Child of Peter J. Conlon and Alice Burke. Sponsors: Mark Terjaro and Elaine Ugolnik. Celebrated by Fr. Anthony Ugolnik. Adams, Robert E. chrismated on June 19, 2016 in Holy Ghost Church, Coatesville, PA. Child of Erwin Adams and Viola Vincent. Sponsors: Mark Terjaro and Elaine Ugolnik. Celebrated by Fr. Anthony Ugolnik.

Amadei, Aria Lucelle baptized and chrismated on June 11, 2016 in St. John the Baptist Church, Dixonville, PA. Child of Anthony J Amadei and Stephanie A Lawer. Sponsors: Zachary Lawer, Nathan Muir and Wanda Aikens. Celebrated by Fr. George Hnatko.

Dudiac, Nikole Grigoria baptized and chrismated on June 19, 2016 in St. Andrew Church, Boston, MA. Child of Grigoriy Dudiac and Tatyana Chichikova. Sponsors: Vasiliy LI and Tatyana Gapchuk. Celebrated by Fr. Roman Tarnavsky.

Fichter, Charlotte Joy baptized and chrismated on June 4, 2016 in St. Michael Church, Hammon, IN. Child of Robert Steven Fichter and Jennifer Jessica Nee Barrett. Sponsors: Shannon Lee Bourn and Shannon Lauren Barrett. Celebrated by Fr. Raymond Sundland.

Filipovich, Katerina Nadine baptized and chrismated on July 9, 2016 in St. Michael and St. George Church, Minneapolis, MN. Child of Marcus Orest Filipovich and Jessica Nadine Smith. Sponsors: Curtis Hudak and Gayle Hudak. Celebrated by Fr. Evhen Kumka. Goodge, Joseph chrismated on May 22, 2016 in St. John the Baptist Church, Sharon, PA. Child of James Lloyd Goodge Jr. and Elizabeth Anne (Vigne) Goodge. Sponsors: James Glus and Monica O'Donnell. Celebrated by Fr.

Andrew Gall. Jansky, Emerson Grace Elizabeth baptized and chrismated on May 28, 2016 in St. Michael Church, Arnold, PA. Child of Kenneth Jansky and Erin Swindle. Sponsors: Fr. Mark Swindle and Kelly Jansky. Celebrated by Fr. Mark Swindle.

Jeffs, Michael Benjamin baptized and chrismated on May 15, 2016 in St. Andrew Church, Los Angeles, CA. Child of Ryan p. Jeffs and Lilian Dolgonosova. Sponsors: Bradley Jeffs and Christopher Valbona. Celebrated by Fr. Vasyl Shtelen.

Klos, Juliania baptized and chrismated on May 29, 2016 in Sts. Peter and Paul Church, West Islip, NY. Child of Vitaliy Klos and Olesya Kohanko. Sponsors: Petro Slyusar, Dudyk Mykola and Victoria Klos, Furman Yuliya. Celebrated by Fr. Victor Wronskyi.

Kokhman, Matthew baptized and chrismated on May 14, 2016 in St. Panteleimon Church, Brooklyn, NY. Child of Volodymyr Kokhman and Tetyana Prunitsa. Sponsors: Vlad Grigoryants and Julia Nikolaenko. Celebrated by Fr. Mykola Fylyk. Kozmycz, Alexandra Maria baptized and

chrismated on May 14, 2016 in Holy Trinity Church, Cheektowaga, NY. Child of David Robert George Kozmycz and Marina Mogil. Sponsors: Dennis Michael Mogil and Darlena Anne Zelikowski Nagi. Celebrated by Fr. Yuriy Kasyanov.

Lewkowicz, Lukian baptized and chrismated on June 11, 2016 in St. John the Baptist Church, Johnson City, NY. Child of Roman Lewkowicz and Andrea Pyszczmuka. Sponsors: Marian Bednarovsky and Natalka Michaliszyn. Celebrated by Fr. Ivan Synevskyy.

Lioda, Nazar Alexander baptized and chrismated on May 15, 2016 in St. Volodymyr Church, Chicago, IL. Child of Nazar Lioda and Tatiana Derevianko. Sponsors: Vasil Kravets and Natalia Derevianko - Bilek. Celebrated by Fr. Ivan Lymar.

Loza, Nicole Vitalievna baptized and chrismated on May 22, 2016 in St. Vladimir Cathedral Church, Parma, OH. Child of Vitaliy Yevhenovych Loza and Nadiya Oleksandrivna Loza. Sponsors: Nazar Lutsyak and Tetyana Kondrasevych. Celebrated by Fr. Michael Hontaruk.

Martnos, Anna Victoria baptized and chrismated on May 22, 2016 in St. Andrew Church, Cumming, GA. Child of Iulian Martnos and Anna Yakushenko. Sponsors: Orest Kozyak and Svitlana Yakushenko. Celebrated by Fr. Bohdan Maruszak.

Moskal, Andrew baptized and chrismated on June 25, 2016 in St. John the Baptist Church, Portland, OR. Child of Oleksandr Moskal and Anna Moskal Tkach. Sponsors: Volodymyr Korzun and Liliya Kovalenko. Celebrated by Fr. Volodymyr Zinchyshyn.

Moskalenko, Noelie Mary baptized and chrismated on June 4, 2016 in Holy Trinity Church, Trenton, PA. Child of Sergiy Moskalenko and Mahlet Yifru. Sponsors: Daniel Nebirou and Elizaveta Moskalenko. Celebrated by Fr. Zinoviy Zharsky.

Panasenko, Kateryna Nikole Coroline baptized and chrismated on June 21, 2016 in Holy Trinity Mission Church, Seattle, WA. Child of Fedir Panasenko and Tetyana Kutsenko. Sponsors: Sergiy Shevchuk and Gela Shandar. Celebrated by Fr. Andriy Matlak.

Pasternak, Alex Viktor baptized and chrismated on June 20, 2016 in St. Andrew Church, Boston, MA. Child of Viktor Pasternak and Halyna Tomkiv. Sponsors: Volodymyr Pasternak and Lesia Bachynsky. Celebrated by Fr. Roman Tarnavsky.

Romanyuk, Alexander baptized and chrismated on June 18, 2016 in St. John the Baptist Church, Portland, OR. Child of Illya Romanyuk and Julia Romanyuk. Sponsors: Oleksandr Marku and Olga Martyniuk. Celebrated by Fr. Volodymyr Zinchyshyn.

Rubio, Brian Joseph baptized and chrismated on May 15, 2016 in St. Andrew Church, Los Angeles, CA. Child of Jose Luis Rubio and Yolanda Montoya. Sponsors: Juan David De Jesus and . Celebrated by Fr. Vasyl Shtelen.

Semeniuk, David baptized and chrismated on April 24, 2016 in Sts. Peter and Paul Church, West Islip, NY. Child of Yurii Semeniuk and Anna Kostyuk. Sponsors: Christopher Brennan, Milosz Sygnarski, Prystash Oleksandr and Yulia Kostyuk, Kuchma Lyubov. Celebrated by Fr. Victor Wronskyi.

Shevlyakov, Andriy baptized and chrismated on June 26, 2016 in St. Andrew Church, Los Angeles, CA. Child of Mykola Shevlyakov and Galyna Ziza. Sponsors: and . Celebrated by Fr. Vasyl Shtelen.

Sulima, Alexander Ruslanovich baptized and chrismated on May 21, 2016 in St. Mary's Church, Allentown, PA. Child of Ruslan Sulima and Kristina Ilieva. Sponsors: Yevhan Sushko, Dmytro Iurchenko and Yana Dimitrova, Daria Koltunik. Celebrated by Fr. Bazyl Zawierucha.

Tourkin, Konstantin baptized and chrismated on June, 18, 2016 in St. John the Baptist Church, Portland, OR. Child of Aleksey Tourkin and Yelena Vusataya. Sponsors: Anton Cherkashyn and Julia Sokolova. Celebrated by Fr. Volodymyr Zinchyshyn.

Tourkin, Elizabeth baptized and chrismated on June, 18, 2016 in St. John the Baptist Church, Portland, OR. Child of Aleksey Tourkin and Yelena Vusataya. Sponsors: Anton Cherkashyn and Julia Sokolova. Celebrated by Fr. Volodymyr Zinchyshyn.

Trembula, Emily Rose baptized and chrismated on June 26, 2016 in Holy Trinity Church, Trenton, PA. Child of Jack David Trembula and Amy Katherine Trembula. Sponsors: Matthew Siwiec and Julie Sanders. Celebrated by Fr. Zinoviy Zharsky.

Ugolnik, Roisin Therese baptized and chrismated on September 19, 2015 in Holy Ghost Church, Coatesville, PA. Child of Zachary Nicholas Ugolnik and Rebecca Curtin Ugolnik. Sponsors: Matthew Zeigler and Marya Ugolnik Zeigler. Celebrated by Fr. Anthony Ugolnik.

Vaughn, Álexander David baptized and chrismated on April 22, 2016 in St. Michael Church, San Francisco, CA. Child of David William Vaughn and Tetiana Rachkova. Sponsors: Leonid Veletnik and Kateruna Malusheva. Celebrated by Fr. Georgiy Tyapko.

Vaughn, Juliet Elizabeth baptized and chrismated on October 11, 1998 in St. Michael Church, San Francisco, CA. Child of David William Vaughn and Tetiana Rachkova. Sponsors: Leonid Veletnik and Kateruna Malusheva. Celebrated by Fr. Svyatoslav Kovaliv

Vygnan, Oleksandr baptized and chrismated on June 15, 2016 in Sts. Peter and Paul Church, West Islip, NY. Child of Vitaliy Vygnan and Anna Lyutova. Sponsors: Yura Tsishkevych and Inna Kosmenko. Celebrated by Fr. Victor Wronskyi.

Yaroshenko, Edwin Alexander baptized and chrismated on June 26, 2016 in St. Andrew Church, Los Angeles, CA. Child of Andriy Shelyakov and Nataliya Yaroshenko. Sponsors: Boleslav Zhukovskiy and Alena Puri. Celebrated by Fr. Vasyl Shtelen.

Yavir, Emma baptized and chrismated on June 4, 2016 in St. John the Baptist Church, Portland, OR. Child of Oleh Yavir and Oksana Yavir Smeretskiy. Sponsors: Victor Smeretskiy and Nataliya Helychak. Celebrated by Fr. Volodymyr Zinchyshyn.

Zurabi, George baptized and chrismated on October 18, 2008 in St. Andrew Church, Boston, MA. Child of Saba Kiloliashvili and Alona Karas. Sponsors: David Dzidzikashvili, David Revazishvili and Olha Machuba. Celebrated by Fr. Roman Tarnavsky.

Jeffrey David Cochran and Tetyana Bodnar in St. Vladimir Parish, Parma, OH on May 21, 2016 witnessed by Brian Cochran and Iryna Bodnar. Celebrant: Fr. Michael Hontaruk

Hans Harasimchuk and Jennifer Tresler in St. Vladimir Parish, Parma, OH on May 7, 2016 witnessed by Stephen Harasimchuk and Julie Simko. Celebrant: Fr. John Nakonachny.

Igor Iarosh and Oksana Shumejko in St. George Parish, Yardville, NJ on August 9, 2015 witnessed by Taras Shtander and Inna Rotor. Celebrant: Fr. Peter Levko.

John Pozzetta and Michelle Parchomenko in St. Mary's Parish, Northampton, PA on June 4, 2016 witnessed by James Taylor and Samantha Fox. Celebrant: Fr. Bazyl Zawierucha.

Roman Pysak and Halyna Kotyk in St. Andrew Parish, Jamaica Plain, MA on May 14, 2016 witnessed by Myron Sutton and Svitlana Hai. Celebrant: Fr. Roman Tarnavsky.

Dmytro Velhan and Yuliia Piddubnykh in St. Mary Parish, New Heaven, CT on September 26, 2015 witnessed by Stepan Yevchuk and Maria Pivovarchuk. Celebrant: Fr. Oleksandr Yatskiv.

Tyler Michael Walker and Anna Losev in St. George Parish, Yardville, NJ on June 20, 2015 witnessed by Ivan Medganyk and Anna Medganyk. Celebrant: Fr. Peter Levko.

Dominick Wobser and Emily Kominko in St. Vladimir Parish, Parma, OH on June 25, 2016 witnessed by Ceili Hasul and Kyle Koch. Celebrant: Fr. John Nakonachny.

Berchin, Harry of Fairfield, CT on May 1, 2016 at the age of 96 years, officiating clergy Fr. George Hnatko.

Bizusky, Uliana G. of Golden Valley, MN on May 12, 2016 at the age of 96 years, officiating clergy Fr. Evhen Kumka of St. Michael and St. George Parish, Minneapolis, MN.

Gordin, Sergey of Williamsville, NY on June 5, 2016 at the age of 29 years, officiating clergy Fr. Yuriy Kasyanov of Holy Trinity Parish, Cheektowaga, NY.

Gregorek, MaryAnn Andrus of Gibsonia, PA on May 4, 2016 at the age of 86 years, officiating clergy Fr. Michael Kochis of St. Vladimir Parish, Ambridge, PA

Kochanowsky, Ann Massa of Newington, CT on May 16, 2016 at the age of 85 years, officiating clergy Fr. Andrii Polotylo of St. Mary Parish, New Britain, CT.

Konopliv, Walter of Minneapolis, MN on May 5, 2016 at the age of 78 years, officiating clergy Fr. Evhen Kumka of St. Michael and St. George Parish, Minneapolis, MN.

Kujdych, Nina of Vineland, NJ on November 3, 2015 at the age of 89 years, officiating clergy Fr. Taras Naumenko of Sts. Peter and Paul Parish, Vineland, NJ.

Losko, John of Chicago, IL on May 11, 2016 at the age of 80 years, officiating clergy Fr. Ivan Lymar of St. Vlodymyr Parish, Chicago, IL.

Lucci, Stefania of Lower Burrell, PA on April 25, 2016 at the age of 95 years, officiating clergy Fr. Mark Swindle of St. Mary Parish, Arnold, PA. **Orendarenko, Maria** of Syracuse, NY on June 2, 2016 at the age of 93 years, officiating clergy Fr. Mykola Andrushkiv of St. Luke Parish, Warners, NY.

Pasterick, Mildred of Allentown, PA on May 13, 2016 at the age of 87 years, officiating clergy Fr. Anthony Perkins of St. Mary Parish, Allentown, PA.

Petruniw, Paraskewia Patricia of New Britain, CT on May 13, 2016 at the age of 92 years, officiating clergy Fr. Andrii Pokotylo of St. Mary Parish, New Britain, CT.

Popek, Nancy Ann died on June 4, 2016 at the age of years, officiating clergy Fr. George Hnatko of Holy Ascension Parish, Nanty Glo, PA.

Sidelnik, Walentina of N. Royalton, OH on May 19, 2016 at the age of 93 years, officiating clergy Fr. Jonh Nakonachny, Fr. Michael Hontaruk of St. Vladimir Parish, Parma, OH.

Skripnik, Anna of Parma, OH on May 28, 2016 at the age of 83 years, officiating clergy Fr. John Nakonachny, Fr. Michael Hontaruk of St. Vladimir Parish, Parma, OH.

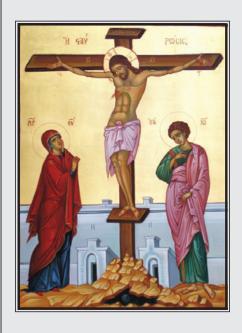
Stadnik, Josephine A. of Hammond, IN on May 28, 2016 at the age of 93 years, officiating clergy Fr. Raymond Sundland of St. Michael Parish, Hammond, IN.

Viel, Roma of Herkimer, NY on May 13, 2016 at the age of 62 years, officiating clergy Fr. Ivan Semko of St. Mary Parish, Herkimer, NY.

Wasyliw, George of South Barrington, IL on January 2, 2016 at the age of 79 years, officiating clergy Fr. Ivan Lymar of St. Volodymyr Parish, Chicago, IL.

Zytka, John of Southington, CT on February 19, 2016 at the age of 86 years, officiating clergy Fr. Andrii Pokotylo of St. Mary Parish, New Britain, CT.

July - Липень

5th 1952 -PRIEST PHILIP HALICKE 7th 1967 -PRIEST LAWRENTIJ SKLONNYJ 6th 1973 -PROTOPRIEST ILYA NAHIRNIAK 25th 1978 -PROTOPRIEST JACOB KOSTECKY 28th 1978 -PROTOPRIEST JOSEPH KRETA 17th 1979 -PROTOPRIEST MYKOLA LITWAKIVSKYJ 16th 1980-PROTOPRIEST PETER KOWALCHYK 18th 1984-**IHUMEN GREGORY REYNOLDS** 30th 1985 -PROTOPRIEST DEMETRIUS LESCHISHIN 5th 1988 -PRIEST LEW PORENDOWSKY PRIEST FEDIR LEONTOVICH 23rd 1989-2nd 1994 -PROTOPRESBYTER ARTEMY SELEPYNA 2nd 1995 -PRIEST EUGENE BOHUSLAWSKY 17th 1995-PROTOPRIEST DMYTRO TELENSON 10th 1996 -PROTOPRIEST KONSTANTINE KALINOWSKY PROTOPRIEST WIACHESLAW ILCHUK 22nd 2003 -

Please remember in your prayers... Topocumo zeagamu y Bauux monumbax...

August – Серпень

7th 1959-PROTOPRIEST PETRO BILON PROTOPRESBYTER VOLODYMYR BUKATA 24th 1963 -26th 1965 -PROTOPRIEST OLEXANDER JEWTUSHENKO 3rd 1968 -PRIEST PETRO WYSZNEWSKYJ 25th 1968 -PROTOPRIEST NICHOLAS CHARISHCHAK 5th 1973 -PROTOPRIEST PETER STELMACH 5th 1974 -PROTOPRIEST HRYHORIJ CHOMYCKYJ 25th 1975 -PROTOPRIEST SEMEN IWASZCZENKO 1st 1976-PRIEST JOHN STEPHEN PETRAKANYN 4th 1979 -HIEROMONK JUVENALIJ POPIW 21st 1979 -PROTOPRIEST PETER MELECH 13th 1980 -**DEACON MYKOLA CHALY** 27th 1980 -PRIEST MYKOLA WARENYK 1981-PROTOPRIEST WASYL UMANEC 22nd 1985 -PRIEST NICHOLAS MALUZYNSKY 3rd 1986 -PRIEST JOSEPH SIMKO 28th 1991 -PRIEST MYCHAJLO MYCHAJLUK 2nd 2010 -PROTOPRIEST PETER NATISHAN 28th 2011 -PROTOPRESBYTER NICHOLAS METULYNSKY 25th 2012 -PROTOPRESBYTER PETER HOTROVICH

Statific light of the light of

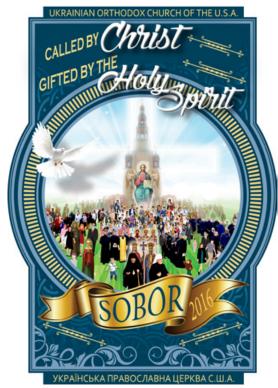
Orthodox Christian Bible Studies provides free multimedia resources that are formed - and informed - by the Holy Tradition of the Orthodox Church.

With our Bible studies you can plunge into a book of the New Testament, looking at the biblical text and its historical background, and learning how the biblical truths you learn can transform your life.

www.uocofusa.org — www.orthodoxyouth.org

21st Regular Sobor 21^{-ий} Звичайний Собор

19-22 October/жовтня, 2016 South Bound Brook, NJ

BOOKSTORE

- Crosses
- Greeting Cards
- Books
- Icons
- Candles
- Embroidery
- and more ...

Available at uocofusa.org

Introducing New "Orthodoxy in America" App

Ukrainian Orthodox Church of the USA is pleased to introduce to the users of our web site a new app, created by Orthodox Web Solutions (Rev. Fr. John Parcells) - the host company of the web resources of the UOC of the USA.

"This app is much more than just a church locator," explains Father John. "It brings together news, social posts, daily audio, and trending photos, as well as video and 360 tours from the various jurisdictions, agencies, seminaries, monasteries, and Orthodox media outlets, including Ancient Faith, Orthodox Christian Network, Pravmir, Pemptousia, Patristic Nectar, Sister Vassa, Y2AM, and others.

News from the Ukrainian Orthodox Church of the USA and her ministries also are featured in this app, which is offered to help inform, educate and inspire the faithful to live and share their Faith! Android, Apple, and Windows versions—totally free and without advertisements—are in the app stores now and may be downloaded free of charge.

Children from the Holy Trinity Church in Trenton, NJ. Adriana Walters, Andrew Maddalina and Maxim Zvishinsky participated in the sacrament of First Holy Confession, Sunday, May 29. They are pictured with their parents and Fr. Zinoviy Zharsky.

У неділю 29 травня, діти з церкви Святої Трійці у місті Трентон, Нью - Джерзі, Адріана Волтер, Андрій Мадаліна і Максим Звіжинський прийняли участь у таїнстві Першоі Святої Сповіді.

Self Reliance New York Federal Credit Union

A full service financial institution serving the Ukrainian American community since 1951.

Where confidentiality, professionalism, ultimate value and service are always a top priority.

MAIN OFFICE:

108 Second Avenue New York NY 10003-8392 Tel: 212.473.7310 Fax: 212.473.3251 E-mail: INFO@SELFRELIANCENY.ORG

Conveniently located branches:

KERHONKSON:

6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845.626.2938 Fax: 845.626.8636

UNIONDALE:

226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516.565.2393 Fax: 516.565.2097

<u> ASTORIA:</u>

32-01 31st Ave Astoria, NY 11106 Tel: 718.626.0506 Fax: 718.626.0458

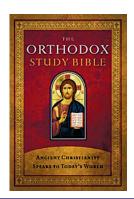
LINDENHURST:

225 N. 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631.867.5990 Fax: 631.867.5989

www.selfrelianceny.org

Outside NYC call toll free: 1-888-735-3735

Visit our Online Bookstore

THE ORTHODOX STUDY BIBLE

HARDCOVER, COMPLETE OLD AND NEW TESTAMENTS.

Features of the Complete Orthodox Study Bible Include:

- Old Testament portion of the Bible features a Septuagint text developed by Orthodox scholars.
- The complete Orthodox canon of the Old Testament, including the Deuterocanon
- Insightful commentary drawn from the Christian writers of the first ten centuries
- Helpful notes relating Scripture to seasons of Christian feasting and fasting
- Lectionary to guide your Bible reading through the church year
- Supplemental Bible study articles on a variety of subjects and more!

Was \$49.99

Now \$37.99

uocofusa.org

- Professional Help
- Consultations for those with low income
- Affordable prices
- **Prepayment programs**
- **Making and Installing Gravestones**
- Serving All Regions of New York and New Jersey
- 24 Hour Support

1283 Coney Island Ave., Brooklyn, NY 11230 (btw Ave I and J)

718.421.4242

530 Narrows Road South Staten Island, NY 10304

718.421.4292

Greenbrook Memorials

Four Generations of Memorial Expertise

- MONUMENTS & MARKERS
- BRONZE PLAQUES
- CEMETERY LETTERING & MEMORIAL CLEANING

103 Bound Brook Road (Rte 28) Middlesex, NJ 08846 Hours: Mon-Fri: 9am - 6pm

Sat: 9am-5pm, Sun: 10am-4pm

GREG PINHO, PROP.

Phone: 732-968-2543 Fax: 732-968-1527

E-mail: gpinhol@verizon.net

Visit us on the web at

www.sumafcu.org

Visit Our Website: GreenbrookMemorials.com

GREETINGS

Ukrainian Orthodox Church of the USA

from

The New Way to Do Your Banking!

Main Office: 851 Allwood Road Clifton, NJ 07012 973-471-0700

www.novafcu.com

1-888-226-5253

Botany Village Branch: 237 Dayton Avenue Clifton, NJ 07011 973-772-0620

Download our SUMA FCU Mobile Banking App!

Search for SUMA FCU Mobile

- Deposit Checks
   View balances and transaction history
- · Make transfers and loan payments · Pay bills & more

125 Corporate Blvd., Yonkers, NY 10701-6841 • TEL: 914-220-4900

Branch Offices:

301 PALISADE AVENUE, YONKERS, NY 10703-2999 • TEL: (914) 220-4900 16 TWIN AVENUE, SPRING VALLEY, NY 10977 • TEL: (845) 356-0087 39 CLOVELLY ROAD, STAMFORD, CT 06902 • TEL: (203) 969-0498 555 GEORGE STREET, NEW HAVEN, CT 06511 • TEL: (203) 785-8805

Українське Кравославне Слово Ukrainian Orthodox Word

P. O. Box 495 South Bound Brook, NJ 08880

UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH OF THE USA OFFICE OF PUBLIC RELATIONS

CALENDAR OF EVENTS

Get involved in the life of your Church!
The success of all Church sponsored events depends upon your participation!

High School Mission Trip

6 – 14 August See p.44 for more info

From Social Realism to Church Art

15 October See p.23 for more info

ASC Family Fest 2016

2 – 5 September Emlenton, PA

Third Annual Ukrainian Genealogy Conference

4 – 5 November See p. 23 for more info

Clergy Conference 2016

----

19 October, 2016 South Bound Brook, NJ

Pilgrimage to the Holy Land

9-19 November See pgs. 37-40 for details

21st Regular Sobor 21-ий Пленарний Собор

19-22 October, 2016 South Bound Brook, NJ

Winter Mission Trip to Znamyanka Orphanage

21-30 December See p. 36 for details